Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

цього дня

■ 1902 р. У Києві розпочала роботу перша станція швидкої медичної допомоги. ■ 1940 р. Радянський Союз надіслав ноту Румунії з вимогою повернути Бессарабію і Північну Буковину. ■ 1945 р. У Сан-Франциско 26 держав підписали Статут Організації Об'єднаних Націй. ■ 1976 р. Помер художник-графік Василь Касіян. Шевченківський лауреат. ■ 1987 р. Генеральна Асамблея ООН встановила Міжнародний день боротьби з наркоманією та наркотиками. ■ 1991 р. У Сімферополі відбувся з'їзд представників кримськотатарського народу.

Куди зникають наші душі?

6—7

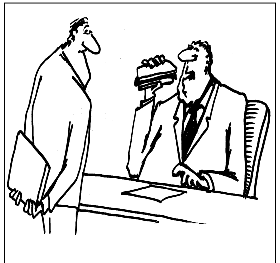

Сітка... на апетит

12

ПЕРЕДПЛАТИЛИ І ВИГРАЛИ

«Оце пофортунило! Якраз за моїм профілем!»

Так вигукнув Гавриїл Тимофійович Кожухар, коли розгорнув сумку з інструментами «Набір сантехніка» — саме такий приз випав на його долю в результаті передплати «Голосу України» на перше півріччя нинішнього року. Набір, незважаючи на дещо, так би мовити, вузьку назву, насправді доволі широкого застосування: складається не тільки з усіляких спеціальних ключів, а й замашного молотка, міцного зубила, ще всякої всячини.

— Люблю із залізяччям повозитися, — каже Гавриїл Тимофійович. — Ремонтую насоси, електромотори, мотоцикли й велосипеди, все, що односельці попросять. Тепер, з отаким інструментом, я буду у всеозброєнні...

(Закінчення на 14-й стор.).

ПОГОДА

Падав град з куряче яйце

Наприкінці дня в понеділок західними та північними регіонами України пройшов ураган. Зокрема, в окремих місцях Хмельниччини град падав завбільшки з куряче яйце. З ладу виведено 134 лінії електропередач, 1 474 трансформаторні підстанції, 67 АТС області. Як **повідомляє наш власний кореспондент Михайло ВАСИЛАШКО,** вчора на 6 годину ранку в області без струму залишалися 356 населених пунктів, 267 ферм, 457 КСП.

Значної шкоди завдали шквальні вітри й на Житомирщині. Тут знеструмлено більше сотні населених пунктів, у тому числі й значну частину Бердичева. У багатьох селах зірвано чи пошкоджено дахи житлових будинків, **повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.**

ОФІЦІЙНО

Не погрожувати Конституції ревізією

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на прес-конференції у Харкові висловився проти того, щоб найближчим часом вносилися зміни до Конституції, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Він зазначив, що у багатьох нині «викликає нарікання» система держуправління, але ревізія Основного Закону, на думку Володимира Литвина, небезпечна тим, що різні сили зажадають переробити Конституцію «виключно під себе».

(Закінчення на 2-й стор.).

Саміт ОЧЕС

Україна виступає за те, щоб кожна країна чорноморського регіону, яка заявляє про свої «європейські устремління», мала «чітку євроінтеграційну перспективу». Про це заявив Леонід Кучма, виступаючи у вівторок у Стамбулі на саміті глав держав та урядів країн — членів Організації Чорноморського економічного співробітництва з нагоди 10-річчя від дня заснування ОЧЕС. За словами Леоніда Кучми, взаємодія ОЧЕС з Європейським союзом є «важливим елементом загальноєвропейських процесів». Актуальність подальшого поглиблення такої взаємодії «неухильно зростає з урахуванням євроінтеграційних устремлінь переважної більшості країн — членів ОЧЕС та перспективи деяких з них стати повноправними членами ЄС уже в недалекому майбутньому», вважає Президент.

ВАРТОВІ КОРДОНУ НАШОГО

Фото Укрінформу

Український міжнародний автомобільний перехід «Гоптівка» діє вже понад п'ять років. Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах ознайомився з його роботою, де пліч-о-пліч кордон нашої держави захищають прикордонники і митники, які вчора відзначили своє професійне свято — День митної служби України.

Сталося це під час поїздки до Харкова. Тут під головуванням Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха та Голови Ради Міністрів РФ Михайла Касьянова відбулося сьоме засідання змішаної російсько-української комісії з питань співробітництва.

(Закінчення на 16-й стор.).

У НОМЕР

***

Вартість пересилки простої поштової листівки та листа масою до 20 г у межах країни зросте на п'ять копійок. Як **повідомляє прес-служба підприємства «Укрпошта»,** з першого липня відповідний тариф становитиме 45 копійок. Крім того, на таку само суму зросте для фізичних осіб і плата за пересилку в межах України рекомендованого листа.

Водночас вартість простого немаркованого, маркованого художнього і простого конверта розміром 114х162 мм зменшиться на п'ять копійок. Отже, вартість пересилки в Україні письмової кореспонденції в таких конвертах не зміниться.

Якщо після зазначеної дати для пересилання кореспонденції в межах України споживач скористається придбаними раніше маркованими конвертами з номіналом марки менше 45 копійок, листа вручатимуть як доплатного.

***

З Луцького кафедрального Свято-Троїцького собору викрадено унікальну ікону Іверської Богоматері, яка, за переказами, була дарована тутешній єпархії самим царем Миколою II.

Духовенство і парафіяни вважають її безцінною. А миряни оцінюють унікальний образ у 500 тисяч доларів. Не дивно, що 10 років тому святиню вже намагалися викрасти. І ось напередодні Трійці невідомі безбожники, зламавши бокові двері храму, який, до речі, охоронявся, поцупили образ. Тутешні священики переконані, що злочин скоїли профі, які розуміються на цінностях.

Волинська міліція шукає злодіїв, слідство під свій контроль узяв голова Волинської облдержадміністрації Анатолій Францоз, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

***

Одинадцятикласник Харківської школи № 88 Юрій Татузян загинув від ножового поранення під час випускного балу на світанку 22 червня. Трагедія сталася поблизу навчального закладу, де відбулася бійка, в якій брали участь випускники минулих і нинішнього року.

За словами начальника Харківського міського управління міліції генерал-майора Костянтина Маслія, причини конфлікту як такої немає — юнаки були напідпитку і, найвірогідніше, шукали пригод.

Водночас з діагнозом «харчове отруєння» було госпіталізовано шістьох мешканців села Лопушниця і 14 мешканців села Старява Старосамбірського району, що на Львівщині. Можлива причина — вживання на випускній вечері копченої риби місцевого виробництва, **повідомляє For-ua. com.**

***

Міська скарбниця Сміли, що на Черкащині, виділила для організації мандрівного наметового табору «Екстрім-2002» близько 12 тисяч гривень. В «Екстрімі» понад сто «важких» підлітків разом з десятьма волонтерами риби випробовували себе у польових умовах.

«Екстремали» взяли участь у захоплюючих туристських змаганнях на мужність і спритність, вміння рятуватися, надавати допомогу іншим і виживати в небезпеці, **повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

У Києві відкрито пам'ятник Івану Павлу II

Не погрожувати Конституції ревізією

(Початок на 1-й стор.).

Коментуючи висловлювання Леоніда Кучми у посланні до парламенту про те, що Верховна Рада має розробити механізми імпічменту Президента, В. Литвин зазначив, що глава держави «запропонував те, що нині хвилює депутатів».

Водночас Голова ВР нагадав, що Л. Кучма висловився при цьому за створення такої противаги імпічменту, як механізм розпуску парламенту. Для цього, вважає В. Литвин, потрібно ухвалити закон про парламентську більшість, в якому було б закріплено право Президента розпускати парламент у тому разі, якщо таку більшість не створено, чи не прийнято основний фінансовий документ країни — бюджет.

За словами В. Литвина, нині народним депутатам насамперед треба зосередитися на створенні нових податкових законів, які б «не заганяли економіку в тінь» і «розкріпачили ініціативу людей».

Володимир Литвин упевнений, що найбільша парламентська фракція «Наша Україна» рано чи пізно піде шляхом поділення на декілька фракцій і груп, як і «Єдина Україна».

За його словами, поділ «Єдиної України» був здійснений для збільшення кількісного представництва депутатів від цієї фракції у дебатах та виступах. Це й є основним мотивом поділу фракції.

ФОТОФАКТ

У Москві затримано колишнього народного депутата України Сергія Кондратевський. Його підозрюють у присвоєнні шахрайським шляхом 14 мільйонів доларів США.

Фото Сергія СВЄТЛИЦЬКОГО.

ФОТОФАКТ

Національна академія внутрішніх справ України підготувала цього року 632 нових співробітника міліції.

На знімку: після завершення урочистостей випускники Академії одягають погони.

Фото Руслана ИЛЕВИЧА (УНИАН).

В адміністрації не тільки новий глава

Із приходом на посаду глави адміністрації Президента України лідера об'єднаних соціал-демократів Віктора Медведчука відбувається не лише реорганізація цієї структури, а й деякі кадрові зміни. Так, його заступниками стали Олексій Іщенко та Валерій Хорошковський.

Якщо перший із них також виходець із СДПУ(о), то Валерій Хорошковський балотувався на нинішніх парламентських виборах у складі Команди Озимого покоління.

Отож у зв'язку з призначенням першим помічником глави держави Сергія Льовочкіна чимало оглядачів висловлюють переконання, що таким чином Леонід Кучма вибудовує систему стримувань і противаг у надрах своєї адміністрації.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин минулого тижня на прес-конференції у Харкові висловив переконання, що відбудеться зміна функцій глави адміністрації, які були тоді, коли він очолював цю структуру.

Головний редактор журналу «Політична думка» Олександр Дергачов у коментарі нашим колегам останні призначення пов'язує з «боротьбою в оточенні Президента за владні важелі». А тому назвав їх суперечливими і висловив сумнів у ефективності роботи президентської адміністрації.

Володимир КОРОЛЮК.

Програмою — по злиднях

СИТУАЦІЯ

Майже 40 відсотків населення Хмельниччини опинилося за межею бідності. Такого висновку дійшли на черговій сесії обласної ради, розглядаючи місцеву програму подолання бідності. Цю сумну статистику з-поміж багатьох чинників спричинила, зокрема, мізерна заробітна плата — 210 гривень (один із найнижчих показників у державі).

Як зауважив на сесії директор Головчинецької школи-інтернату Сергій Вознюк, уже й не злічити, скільки за десять років в Україні було прийнято різних програм. Але всі вони залишалися невиконаними з двох причин — через загальну декларативність і відсутність фінансового підкріплення. Пропоновану програму чекає схожа доля, оскільки в бюджеті краю нема відповідних коштів.

— Злидні можна подолати тільки за умови, коли багаті справно будуть розраховуватися з бюджетом, — констатували оратори. — Однак у краї ще мало чесних платників податків. Дві третини всіх фінансових ресурсів обертається у тіньовій сфері.

Як із цих коштів «витягнути» частку до бюджету і спрямувати, приміром, на опіку дітей-сиріт, вирішуватиме керівництво обласної ради на спеціальних депутатських слуханнях за участю економістів та правоохоронців.

А нині на вимогу Президента депутати ради відреагували програмою.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про звільнення з посади судді Конституційного Суду України Корнієнка М. І.

Відповідно до пункту 2 частини п'ятої статті 126, статті 149 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Звільнити Корнієнка Миколу Івановича з посади судді Конституційного Суду України у зв'язку з досягненням шістдесяти п'яти років.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 20 червня 2002 року.
№ 19-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Медведчука В. В.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Припинити достроково повноваження народного депутата України МЕДВЕДЧУКА Віктора Володимировича, обраного від багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, Соціал-демократична партія України (об'єднана), у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 20 червня 2002 року.
№ 21-IV.

ПОСТАНОВА

Про визнання Зайця В. В. обраним народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

Верховна Рада України постановою від 20 червня 2002 року № 21-IV достроково припинила повноваження народного депутата України Медведчука Віктора Володимировича, обраного 31 березня 2002 року в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), у зв'язку з особистою заявою.

Враховуючи зазначене та результати виборів народних депутатів України, внесених до протоколу Центральної виборчої комісії від 15 квітня 2002 року «Про результати виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі 31 березня 2002 року», відповідно до частини восьмої статті 76, частини першої статті 81 Закону України «Про вибори народних депутатів України», керуючись статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Визнати обраним народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі Зайця Володимира Володимировича, 1960 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цієї партії під № 22.

2. Цю постанову опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ, від 21 червня 2002 року.
№ 947.

ЗВЕРНЕННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ до парламентів, урядів та громадськості держав — членів Європейського Союзу

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Звернення Верховної Ради України до парламентів, урядів та громадськості держав — членів Європейського Союзу

У зв'язку із запланованим Копенгагенським самітом Україна—ЄС, що відбудеться 4 липня 2002 року, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Схвалити Звернення Верховної Ради України до парламентів, урядів та громадськості держав — членів Європейського Союзу (додається).

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
20 червня 2002 року.
№ 20-IV.

За роки, що минули з моменту здобуття Україною незалежності, стратегічний курс на інтеграцію до Європейського Союзу став визначальним чинником суспільно-політичних перетворень у державі. Європейський вибір втілив у собі історичне прагнення української нації повернутися до європейської сім'ї народів.

Нині європейський вибір здійснюється в Україні на основі Стратегії та Програми інтеграції до Європейського Союзу. Верховна Рада України виступає за те, щоб європейська модель стала основою розбудови сучасної демократичної держави з соціально орієнтованою ринковою економікою, верховенством права, розвинутим громадянським суспільством, неухильним дотриманням прав і свобод людини. Завдання досягти Копенгагенських критеріїв членства у Європейському Союзі об'єктивно збігається з головним вектором політичних, економічних та соціальних реформ у державі.

Укладення у 1994 році Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та Європейським Союзом створило необхідну політико-правову основу для розвитку взаємовигідного співробітництва з ЄС у багатьох сферах, заснування системи спільних органів.

Проте істотні зміни, які відбулися на європейському континенті з моменту підписання Угоди, вимагають нових підходів до розбудови подальших взаємин Україна — ЄС.

Розширення Європейського Союзу на схід уже стає, без перебільшення, ключовою подією в історії Європи нинішнього десятиліття. Україна вітає поширення на регіон Центрально-Східної Європи зони миру, безпеки, стабільності та добробуту.

Водночас розширення ЄС з особливою силою ставить питання про гарантування послідовності і незворотності євроінтеграційних процесів, запобігання появі нових ліній поділу на континенті. Вважаємо, що зупинення розширення Євросоюзу на західному кордоні України не відповідало б духу і змісту ідеї об'єднаної Європи.

Вже понад два роки Україна демонструє стабільність економічного розвитку. Глибокі структурні економічні реформи дають відчутний позитивний результат у вигляді сталого економічного зростання, істотного покращення ситуації у соціальній сфері, підвищення рівня життя населення.

У нашій державі швидкими темпами створюються нова демократична економічна інфраструктура ринкового типу та правова основа для ділової активності. Завершується процес приведення законодавчої та нормативно-правової бази України у відповідність до вимог Світової Організації Торгівлі.

Євроінтеграційна ідея знаходить дедалі більше прихильників в усіх верствах українського суспільства. Тому сьогодні для України як ніколи важливим є одержати позитивний політичний сигнал від Європейського Союзу на підтримку й закріплення цих визначальних для розвитку держави тенденцій.

Переконливим свідченням успішності економічних перетворень в Україні стало б прийняття Європейським Союзом рішення про надання Україні повного ринкового статусу у рамках антидемпінгового законодавства ЄС.

Вважаємо також, що на сьогодні є всі об'єктивні умови для започаткування процесу переходу у взаєминах України і Європейського Союзу на якісно новий рівень — від партнерства до асоціації, а також визнання Європейським Союзом кінцевої мети нашої співпраці — повноправного членства України в ЄС.

Залучення України до європейських процесів шляхом інтеграції, а не лише через партнерство та співробітництво зміцнить внутрішню та зовнішню безпеку Європи, її економічний та інтелектуальний потенціал, посилить європейську ідентичність, а отже — відповідатиме ключовим інтересам самого Європейського Союзу.

Висловлюємо сподівання, що Копенгагенський саміт Україна — ЄС, який відбудеться 4 липня цього року, стане важливою віхою у поглибленні стратегічного партнерства між Україною та Європейським Союзом. Напередодні цієї події у наших відносинах звертаємося до парламентів та урядів держав — членів Європейського Союзу та Європейського Парламенту із закликом підтримати курс нашої держави на європейську інтеграцію шляхом виведення взаємин з Україною на якісно новий рівень розвитку, адекватний стратегічним зрушенням на європейському континенті та глибоким змінам в Українській державі.

м. Київ,
20 червня 2002 року.

Найчисленніша в парламенті

Фракція «Наша Україна» стане основою для формування демократичної більшості у Верховній Раді та коаліційного уряду, заявив лідер Українського Народного Руху Юрій Костенко, виступаючи у Львові, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Незважаючи на здавалося б поразку блоку «Наша Україна», відзначив народний депутат, рано чи пізно політичні сили повернуться до угоди про спільні дії і тоді актуальними стануть питання про демократичну більшість і коаліційний уряд.

Лідер Руху зазначив, що після прогнозованого поділу фракції «Єдина Україна» найчисленнішою залишається «Наша Україна». Після формування демократичної більшості та коаліційного уряду фракція зможе розраховувати на те, що її лави зростуть до 220 осіб, вважає Юрій Костенко.

Бути чи не бути партії

Лідер Партії регіонів, віце-прем'єр України Володимир Семиноженко назвав «позитивним і важливим кроком» плани «Трудової України» та Партії промисловців і підприємців розпочати процес об'єднання та створення партії «Єдина Україна».

«Такі кроки двох центристських політичних сил, безперечно, позитивні й важливі і для майбутнього партійної системи країни, і для стабілізації політичної системи загалом», — вважає В. Семиноженко.

Першим показником перспективності та ефективності об'єднання стане спільна праця цих політичних сил у Верховній Раді, **інформує «Інтерфакс-Україна».**

Поїхав дах і все інше

Минулої суботи в центральній частині Чернівців стався обвал житлового будинку. Повністю зруйновано фасад споруди та внутрішні міжквартирні перегородки. Під завалом опинилося п'ятеро осіб, з яких двоє загинули. В зону катастрофи оперативно прибули рятувальники спецзагону Міністерства з надзвичайних ситуацій. Завдяки діям особового складу загону вдалося врятувати від руйнування сусідні будинки.

За попередньою версією, обвал будинку був спричинений нехтуванням правил безпеки під час реконструкції першого поверху, на якому торговельники розмістили гастроном. Саме тоді розібрали несучу перегородку, а замість неї на цегляну стіну поклали залізобетонну балку. До всього додалася й недбалість мешканців, які руйнували внутрішньоквартирні перегородки. На лихо фатального дня в Чернівцях мали місце підземні поштовхи силою два з лишком бали, спричинені землетрусом, епіцентр якого був у горах Вранча на румунській території. Вони й стали вирішальними для конструктивно ослабленої споруди.

Фото Петра ГОНЧАРА (УНІАН).

Ця версія зараз перевіряється фахівцями. А тим часом за даним фактом порушено кримінальну справу.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

ПАМ'ЯТЬ

Один тримав гранату...

Перепоховання десяти бійців, котрі загинули у січні 1944 року, відбулося у Володимирівці Кіровоградського району. Їхні останки знайшли на місці боїв члени пошукового загону обласного історико-культурологічного товариства «Ойкумена».

Поблизу Володимирівки точилися жорсткі бої з німецькими загарбниками у сорок першому. Але найбільше страхіття припало на 18 — 20 січня 1944-го. Коли фашистів вибили з Кіровограда, саме біля цього села вони організували потужний оборонний рубіж, куди стягувалися елітні війська, аби повторно заволодіти обласним центром.

Бої тривали більше тижня. Кілька разів Володимирівка переходила з рук у руки...

Голова Кіровоградської міської організації ветеранів війни і праці Євгенія Чабаненко під час панахиди навела такі дані: у січні 1944-го поблизу Володимирівки полягло більше трьох тисяч радянських солдатів. Але старожили вважають цю цифру заниженою. Як мінімум утричі...

Величезні втрати пояснювалися тим, що у визволених населених пунктах одразу починали працювати так звані військово-польові комісаріати. Вони проводили на окупованих територіях повальну мобілізацію, і необстріляних хлопчиків, навіть не перевдягнувши, без зброї — її, мовляв, відберете у ворога — посилали в атаку на вірну загибель...

Десять бійців, перепоховання яких відбулося у трагічну для нашої історії дату — роковини початку Великої Вітчизняної війни, за словами пошуковців із «Ойкумени», були досвідченими воїнами. Судячи із знайдених речей, їх власники служили у 32-й гвардійській стрілецькій дивізії. А загинули в бою смертю хоробрих, про що свідчить хоча б той факт, що в руках одного була граната, яку він так і не встиг послати ворогу...

Майже шістдесят років загиблі вважалися такими, що пропали безвісти.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН, Перший заступник Голови Верховної Ради Г. ВАСИЛЬЄВ, заступник Голови Верховної Ради О. ЗІНЧЕНКО та керівник Апарату Верховної Ради В. ЗАЙЧУК висловлюють щире співчуття народному депутату, голові Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони Георгію Корнійовичу КРЮЧКОВУ у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його дружини **Леніани Дмитрівни.**

Комітет Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів висловлює глибоке співчуття народного депутата України Крючкову Георгію Корнійовичу з приводу тяжкої втрати — смерті його дружини **Леніани Дмитрівни.**

Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді України висловлює глибоке і щире співчуття народному депутату України, голові Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони Георгію Корнійовичу КРЮЧКОВУ у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його дружини.

Колектив Верховного Суду України висловлює глибоке співчуття судді Конституційного Суду України Тимченку Івану Артемовичу, його рідним і близьким з приводу передчасної смерті його дружини **ТИМЧЕНКО Надії Миколаївни.**

У НОМЕР

■ *Сімферополь*

У Криму поменшало криміналу

Понад три тисячі місцевих правоохоронців і півсотні київських міліціонерів всього за тиждень комплексної оперативно-профілактичної операції в Криму розкрили 57 злочинів минулих років, 18 убивств, розшукали 215 злочинців, які ховалися від правосуддя, в тому числі 7 бандитів.

Як повідомив перший заступник держсекретаря МВС України генерал-полковник Михайло Корнієнко, за час операції припинено діяльність 14 кримінальних груп.

Під жорсткий контроль узято всіх, хто перебував у різних бандах і, відбувши покарання, повернувся в Крим.

Зачепили й "діяльність" повій. Серед цілого "гарему" жриць кохання з цілим "букетом" венеричних захворювань оперативники затримали 16-літню повію зі СНІДом та сифілісом. Міліція і медики енергійно шукають кримських і гастролюючих "представниць самої древньої професії".

Атака правоохоронців на кримінал триватиме на курортному півострові до пізньої осені, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

■ *Одеса*

Чия гітара краща?

Всеукраїнський конкурс гітарних майстрів імені Мочалових (Олександра Михайловича та його сина Марка Олександровича) відбувся в Одесі. Звучання та дизайн представлених інструментів прискіпливо оцінювало журі на чолі з відомим гітаристом-виконавцем, лауреатом багатьох престижних конкурсів Анатолієм Шевченком. Перше місце присуджено майстрові з Харкова Олегові Гінцю, друге — Борисові Бородіну з Барнаула (росіянин, дізнавшись про акцію, забажав узяти в ній участь), третє — одеситові Євгену Саулькіну. Конкурс засвідчив, що в Україні дедалі більшає майстрів, які можуть запропонувати виконавцям чудові авторські музичні інструменти, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

■ *Житомир*

Перевірка зв'язку — дзвінок за кордон

В електрозв'язківців є традиція: коли відкривається нова АТС керівникам місцевих органів влади надають почесне право зробити перші дзвінки за кордон. Скориставшися нагодою, Бердичівський міський голова Василь Мазур **(на знімку)** відзначив високу якість зв'язку цифрової АТС, перші оптично-волоконні лінії якої вже працюють.

Для цього міста дзвінок за кордон — не просто данина традиції. Заступник голови Житомирської облдержадміністрації Петро Закусило після перерізання стрічки звернув увагу на те, що Бердичів нині включено до території пріоритетного розвитку. А одна з вимог, яку висувають зарубіжні інвестори перед тим, як вкладати кошти, — можливість швидко зв'язатися з будь-якою країною світу.

Спорудження нової АТС принесло радість багатьом сім'ям, адже в Бердичівському районі телефон є лише в кожній шістнадцятій оселі. У місті також урочисто відкрито Інтернет-клуб та сервісний центр, де зв'язківці надаватимуть городянам усі види послуг.

Як повідомив директор Житомирської дирекції ВАТ «Укртелеком» Василь Гандабура, незабаром нові цифрові АТС з'являться і в Новограді-Волинському, Коростені, Попільні, **повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.**

▼

Військовий льотчик першого класу Григорій ПІСНИЙ: «Під час аварії ми ще не знали, що наш літак нагадує порохову бочку»

Рідкісна аварія трапилася під час тренувального польоту навчально-бойового літака Ту-134 ВПС України: у турбінну частину двигуна потрапило майже 20 літрів мастила. Ще трохи — і машина могла спалахнути, як смолоскип...

15 секунд на прийняття рішення

Наша газета вже повідомляла про цей випадок. На щастя, трагедію вдалося відвернути. Досвідчений військовий льотчик полковник Григорій Пісний зумів у складній ситуації врятувати літак і життя чотирьох членів екіпажу. «За 30 років польотів, — розповідає Григорій Петрович, — такий випадок у моїй практиці стався вперше. Не можу навіть теоретично уявити, як могло мастило потрапити в надійно захищену з обох боків турбіну. Після приземлення воно текло прямо із сопла...»

За попередніми висновками комісії, руйнувань зазнала задня опора двигуна. Детальніше причини будуть встановлені на заводі (в об'єднанні «Пермські двигуни»), куди відправлено зіпсований агрегат. Поки спеціалісти не заглянуть усередину, точно вказати причини несправності не можна. Інженерам і конструкторам буде над чим задуматися: двигун зовсім новий, не вичерпав навіть третини свого ресурсу — і така поломка...

— Спершу ми й гадки не мали, що сталося щось серйозне, —продовжує розмову льотчик, — бо, кажу ж, двигун зовсім новий. Грішили на датчик. Щоб його замінити, багато часу не треба. Вважали, що польоти, а їх на той день було заплановано 17, через годину-другу продовжимо, але...

Вібрацію правого двигуна екіпаж відчув приблизно на п'ятій хвилині четвертого у той день польоту. Вона була настільки сильною, що визначалась і без приладу, встановленого на передній панелі. Одразу засвітилася аварійна лампочка. Бортінженером був капітан Олександр Коваль. Льотчик-інструктор Пісний віддав команду перейти на малий газ, тобто звести оберти двигуна до мінімальних. Прилади перестали показувати відхилення тиску мастила, але табло продовжувало світитися. Тим часом стрілка датчика віброшвидкості двигуна зашкалила, перейшла за максимальну позначку. Миттю оцінивши ситуацію, інструктор наказав вимкнути двигун.

Весь час від початку аварійної ситуації до вимкнення двигуна зайняв 15 секунд.

Праворуч від Г. Пісного у кріслі другого пілота сидів ще один повітряний ас, льотчик-снайпер полковник Валерій Васильєв. Він провів у небі більше двох тисяч годин. Але два останніх роки не літав. Цей політ він виконував, щоб отримати допуск працювати льотчиком-інструктором.

Васильєв попросив дозволу приземлити літак на одному двигуні. Пісний поглянув униз. Вони йшли на висоті всього 500 метрів, з кабіни, як на долоні, виднівся населений пункт, де, не підозрюючи нічого лихого, клопоталися буденними справами люди. Васильєв зрозумів усе без слів: машину мав вести на посадку не хто інший, як льотчик-інструктор.

— Головне у такому випадку, — каже Григорій Петрович, —утримати літак на злітній смузі. Засоби гальмування в цей час працюють не так, як завжди. Найменша необережність — і можна опинитися на узбіччі.

Полковник Пісний не схибив. Посадку здійснив майстерно, без будь-яких пошкоджень літака. Не без допомоги членів екіпажу, найперше штурмана майора Павла Бившева. Комісія, що розслідує причини аварії, визнала дії екіпажу грамотними. Простіше кажучи, саме завдяки високій майстерності вдалося врятувати літак, а заодно і власні життя. Командувач ВПС України генерал-полковник Віктор Стрельников представив до нагородження полковників Пісного та Васильєва і майора Бившева. Відзначено також капітана Коваля.

Фото Анатолія ГОВЛКА.

Полковник Г. Пісний (в центрі у формі льотчика) з членами української делегації на міжнародному авіашоу у Великобританії. 1998 рік.

У товаристві Лобановського, Шевченка й Лужного

Полковник Григорій Пісний, старший інспектор управління бойової підготовки головного командування ВПС України, —один з тих, кому доручають найвідповідальніші польоти. Якщо надходить замовлення на чартерний рейс — треба, скажімо, перевозити підприємців, акторів, спортсменів, —команду піднятися в небо дають здебільшого полковнику Пісному. Бувало, йому, людині надзвичайно скромній і приємній у спілкуванні, перепадало на горіхи від знаменитих пасажирів. До того ж, ні за що. Як, наприклад, у випадку з молодіжною збірною з футболу. «Я їм і собі життя врятував, — згадує льотчик події 2000 року, — а вони мене відчитують, як хлопчика, за те, що здійснив непередбачену посадку».

Молодіжка тоді поверталася після матчу з вірменами з Єревана. Летіли цим же Ту-134. На підльоті до кордонів нашої держави раптом відмовили усі насоси правої групи паливних баків. Через різноваргу палива літак накренило на один бік. У такому нахиленому положенні тривав політ. А на борту — 50 пасажирів.

Пісний зв'язався з керівником польотів найближчого, Сімферопольського, аеропорту, той одразу дав дозвіл на приземлення у Сімферополі, але літак на посадку не пішов. «Для нас, військових, — пояснює полковник, —користуватися цивільними аеродромами не по кишені. Нині там за все треба платити — за посадку, стоянку, зліт».

Найближчий військовий аеродром — у Кіровську, там же, у Криму. Але прийняти аварійний Ту-134 вони не могли: аеродром на той момент був від'єднаний від енергопостачання. Пісний з допомогою радіозв'язку з КП назвав Саки, Бельбек або, на крайній випадок, Миколаїв. «Далі ми б не дотягнули...»

Після приземлення у Бельбеку, ледве перевівши подих і змахнувши піт з чола, льотчик зайшов у салон і повідомив про вимушену аварійну посадку. Після чого додав, що до Києва їх через годину доставить інший літак. Отоді керівництво команди і стало вичитувати льотчика: мовляв, будемо скаржитись і т. д. Пізніше, щоправда, прощалися з усмішкою на обличчі.

Зате усі три польоти з національною збірною з футболу під орудою покійного Лобановського на відбіркові матчі чемпіонату світу пройшли, як мовиться, гладесенько-рівнесенько. До того ж, не лише для екіпажу. Два з тих поєдинків — у Мінську і Львові — наші футболісти закінчили перемогою, а в Польщі зіграли внічию. «Коли в Борисполі, — каже Г. Пісний, — то був мій перший політ з командою у Мінськ, я побачив, як з автобуса виходять Лобановський, Суркіс, а слідом наші футбольні знаменитості, ледве не спітнів від хвилювання. Кажу до свого керівника полковника Шушаріна: «Уявляєте, як їм раптом щось не сподобається? Це ж яка відповідальність!» Він мене «заспокоїв»: на вухо, ніби по секрету, повідомив, що цей рейс — під особистим контролем міністра оборони».

— За три польоти з деякими футболістами навіть подружилися, — продовжує Г. Пісний. — Маю на згадку фото у товаристві Лобановського, Лужного й Шевченка. До речі, Шевченко довго вагався, залишати свій автограф чи ні. Річ у тім, що я запропонував йому розписатися на льотному листі — іншого паперу під руками не виявилося. Андрій здивовано подивився на мене, мовляв, що ви мені дали за документ, чи не влипну з ним у яку-небудь халепу?..

Гравці не приховували: їм фортунить, коли літають з військовими; дві перемоги й одна нічия — гарний результат. На матч у Німеччині керівництво команди знову замовило військовий Ту-134. Але їм відмовили. На той час відбулася зміна міністра оборони, і ніхто не взяв на себе відповідальність виділити літак для чартерного рейсу. Додому, як відомо, команда повернулася з поразкою.

Шість польотів на Північний полюс

48-річний льотчик Г. Пісний зізнається, що про небо мріяв з дитинства. Ще в школі багато читав про авіацію. «Льотчик, штурман, бортінженер — для мене все це було так само зрозуміло, як два помножити на два». Що характерно, надзвукові літаки-винищувачі його не приваблювали. Мріяв про великі кораблі. Знав, що льотчиків для важкої авіації готують у військовому училищі в Тамбові. Але призовна комісія одного з районних військкоматів Черкащини, звідки родом Григорій, винесла свій вердикт: авіація не для нього. Трохи підлікувавшись, хлопець вирішив не звертатися вдруге до військкомату. Сів на поїзд і поїхав до Тамбова. На його великий подив, лікарська комісія в училищі дозволила складати іспити. Багаж знань мав непоганий, пройшов конкурсний відбір і став курсантом.

Майже вся його служба пройшла на Україні — у Стрию, Прилуках, з 1995-го — у Вінниці. Піднімався в небо на різних типах літаків: Ту-16, Ту-22мз. Але ракетоносець Ту-160!.. Його, усміхається полковник, як перше кохання, забути ніколи не можна. «Шкода, що в нас не залишилося жодної такої машини, її нині можна побачити хіба що в Полтаві, у музеї авіації. Решту ракетоносців, як відомо, продали Росії. Так передбачалося умовами тристороннього договору про роззброєння».

Коли Пісний характеризує свою «першу любов», очі в нього світяться від радості: «Розмах крил у такого літака — 55 метрів, довжина — 54 метри, заправка пального — 170 тонн, вважай, три залізничні цистерни... Льотчики називали його «гордість нації». На такому літаку Пісний шість разів літав на Північний полюс: 13 годин у повітрі — без посадки й дозаправки та ще й із дванадцятьма ракетами на борту. Розворот робили безпосередньо над маківкою Землі.

Про ті польоти, каже, можна вести окрему розмову, вона буде довгою і захоплюючою. Протягом двох тижнів Пісний шість разів (!) відмічався на полюсі. На двох Ту-160 літали шістьма змінними екіпажами. Тренувались працювати у північних широтах з використанням навігаційних засобів. Брали участь у контрольно-серійних випробуваннях ракет, їх пусках. Нині все це уже не становить таємниці...

Такої рекордної кількості часу, проведеного в небі, як у радянські часи, більше не вдалося набути (сам Пісний налітав 2400 годин). Хоч як прикро, наші військові авіатори нечасто піднімаються в небо. Саме з цієї причини уже два роки підряд Харківське училище льотчиків не випустило жодного військового льотчика. Від майора Анатолія Тобілка, керівника прес-центру ВПС, штаб яких міститься у Вінниці, вдалося дізнатися, що, ймовірно, уже в наступному році курсанти отримають дипломи льотчиків. Серед цьогорічних випускників училища їх теж не буде.

Налітати відповідну кількість годин, пояснює А. Тобілко, не вдається з однієї причини — не вистачає пального. Вся українська авіація задихається без нього. Уже який рік більшість крилатих машин стоїть на аеродромах. Після аварії, про яку згадувалося на початку, ще один літак додався до них — навчально-бойовий Ту-134 Г. Пісного. Про заміну двигуна на новий говорити не доводиться: нема коштів. Скільки триватиме ремонт виведеного з ладу двигуна, ніхто не знає. Залишається набратися терпіння й чекати. Втім, льотчики вже звикли до такого.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

АКТУАЛЬНО

КС захищає військовослужбовців

У четвер Конституційний Суд України, розглянувши подання Міністерства оборони про офіційне тлумачення низки норм закону «Про оподаткування прибутку підприємств», оприлюднив рішення, в якому йдеться, що «право на будівництво житла за рахунок 1,5% від податку на додану вартість, сплаченого до бюджету, надається військовослужбовцям, учасникам бойових дій в Афганістані та військових конфліктів у зарубіжних країнах, членам сімей військовослужбовців, які загинули під час виконання службових обов'язків, а також військовослужбовцям, які звільнені в запас і перебувають на квартирному обліку за місцем проживання».

Потребу в такому тлумаченні з боку КС Міноборони обґрунтовує тим, що «керівники окремих органів місцевого самоврядування (Львівської, Черкаської та інших областей) самочинно обмежили коло суб'єктів, які мають право на отримання житла за рахунок 1,5% відрахувань від податку на прибуток, відмовивши в наданні житла з цього джерела військовослужбовцям, які проходять службу у Збройних силах України і не перебувають на квартобліку в місцевих органах. Це робиться з метою поліпшення житлових умов тих категорій громадян, які стоять у них на квартирному обліку, незаконно обмежуючи права військовослужбовців на забезпечення житлом.

Рішення КС обов'язкове й оскарженню не підлягає.

Президент ПАРЄ застерігає ЄС

Зазвичай Президент Парламентської асамблеї Ради Європи не виступає з фундаментальними промовами з нагоди відкриття чергової частини її пленарних засідань. Пітер Шидер порушив цю традицію. Його виступ був чітко тематичний: питання нелегальної імміграції. Президент ПАРЄ різко застеріг Євросоюз, який зібрався було радикально боротися з цим явищем, від незважених кроків.

— Лідери ЄС правильно кажуть, що проблема нелегальної імміграції потребує спільного підходу, — заявив, зокрема, Пітер Шидер. — Але цей підхід має бути вироблений європейцями не лише на рівні Європейського союзу. Якщо ЄС запровадить жорсткішу політику, то це лише перенесе проблему в сусідні з ним країни. Як Президент ПАРЄ, я зобов'язаний висловити стурбованість з приводу заходів або підходів, що ризикують створити нові перешкоди для контактів, співробітництва і обмінів на просторі Ради Європи.

Він звинуватив ініціаторів радикальних антиімміграційних заходів — аж до санкцій проти країн—постачальниць нелегалів — у тому, що вони йдуть на поводі в правих екстремістів (офіційно питання боротьби з нелегалами постало в ЄС нібито через антиемігрантські настрої в деяких країнах-членах). «Чи справді нелегальна імміграція досягла таких драматичних пропорцій, чи проблема ця роздмухана?.. Чи добре зрошена антиіммігрантська параноя справді допоможе нам змінити виборчі тенденції?.. Чи готові ми спробувати завоювати кілька голосів за рахунок гуманістичних цінностей, які зростили в Європі за останні п'ятдесят років?» — емоційно запитував Президент ПАРЄ. «Немає такої стіни, яка б зупинила тих, хто тікає від бідності й відчаю», — запевняв він.

Отож представники нашого МЗС, які нині ведуть переговори з ЄС з метою врегулювати питання української нелегальної імміграції, можуть сміливо брати виступ Пітера Шидера на озброєння. Точніше — як підтвердження власних аргументів. Тут тобі і пропозиція щодо квот на працевлаштування, і ціла низка доказів на користь легального існування іммігрантів (доходи в бюджет, розв'язання проблеми старіння європейського населення, вже фактична зайнятість нелегалів у цілих галузях економіки).

Кореспондент «ГУ» поцікавився враженнями від виступу Пітера Шидера та поглядом на проблему у глави української делегації Бориса ОЛІЙНИКА:

— Пітер Шидер абсолютно правильно ставить питання, проте — це моя особиста думка — тут є кілька аспектів. Адже серед нелегалів є біженці, які з політичних мотивів чи через стихійні лиха тікають з країни, а є й такі, хто просто шукає кращої роботи, їде, як кажуть, за довгим рублем. І от акцентування на правах людини стосовно останніх може призводити до негативних речей. Вони ж приїздять до держави, де робітничий клас десятиліттями добивався прав, і наймач звичайно ж найме безправних нелегалів, а не тих, хто захищений законами. Тобто вони якоюсь мірою паразитують на тих, хто добивався і добився прав і захисту. Тому не треба дивуватися, що в деяких європейських країнах є тенденція до поправіння. Це певною мірою природна реакція на те, що нелегали посідають робочі місця, приймають будь-які умови роботодавця, а той, хто відвойовував свої права, залишається без роботи.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Страсбург.

Сформовано афганський уряд

Афганський лідер Хамід Карзай привів до присяги новий кабінет міністрів, який керуватиме країною наступні півтора року, до виборів. До самого початку церемонії зберігалася невизначеність стосовно трьох міністерських постів. Бі-бі-сі повідомляє, що згоди було досягнуто після того, як попередній міністр внутрішніх справ таджик Юніс Кануні погодився обійняти менш значний пост міністра освіти. Половина із 28 членів уряду — представники Північного альянсу, який скинув торік режим талібів.

Протести біля Монблану

Активісти із захисту навколишнього середовища збиралися на демонстрацію протесту біля щойно відкритого тунелю Монблан, який з'єднує Францію та Італію. Тунель було закрито три роки тому після сильної пожежі, що забрала життя 39 осіб. Після відбудовних робіт та поліпшення систем безпеки тунель відкрили для легкових машин. Люди, котрі мешкають по сусідству з Монбланом, вважають, що він, як і раніше, небезпечний і становить загрозу для довкілля.

Парламент братиме в діалозі якнайактивнішу участь

Для участі у політичних консультаціях між українським та індійським зовнішньополітичними відомствами до України прибула делегація на чолі із заступником міністра закордонних справ Індії Канвалом Сибалом. Про це повідомив журналістам після зустрічі з індійським гостем голова Комітету у закордонних справах Верховної Ради України Дмитро Табачник. Під час переговорів ішлося про зміцнення співробітництва між парламентами двох країн, зокрема про створення міжпарламентських груп, та про підготовку до наступного візиту до України глави нижньої палати парламенту Індії. Сторони також обговорили питання вступу України у Світову Організацію Торгівлі. Як заявив журналістам Канвал Сибал, «Індія на політичному рівні підтримує намір України вступити до СОТ».

Під час зустрічі Дмитро Табачник наголосив, що Верховна Рада підтримує ініціативу глави МЗС України Анатолія Зленка, який оголосив нинішній рік «Роком оновлення українсько-індійського діалогу». «Україна вважає Індію одним зі стратегічних пріоритетів своєї зовнішньої політики», — заявив глава зовнішньополітичного комітету ВР, додавши, що Київ підтримує Делі у питанні мирного врегулювання індійсько-пакистанського конфлікту згідно з вимогами й рішеннями ООН.

На думку заступника міністра закордонних справ Індії, індійсько-пакистанський конфлікт — це проблема, що випливає із глобальної проблеми тероризму: «Я вважаю, що Україна, так само, як і всі дружні країни, цілковито підтримує позицію міжнародної спільноти щодо боротьби з міжнародним тероризмом, і тільки-но Пакистан перестане підтримувати терористів у штаті Джамму і Кашмір, ми будемо готові до діалогу щодо розв'язання проблеми цього штату».

Яна СТАДІЛЬНА.

Звести фортецю біля дому

Інформація у «Більді», розтиражована багатьма газетами й журналами, про 15 300 громадян України, котрі в'їхали до країн Європейського союзу за фальшивими візами, була хоч і дивно запізніла (мережу німецьких кримінальних організацій, які вели цей «бізнес», розкрито більш як півроку тому), але аж ніяк не випадкова. Федеральний президент Йоганес Рау мав підписати закон про імміграцію, який довго обговорювали в суспільстві і важко прийняли в Бундестазі. А в іспанському місті Севільї мав бути проведений саміт глав урядів і зовнішньополітичних відомств країн—учасниць ЄС про припинення потоку нелегальних робітників. Тому публікація була, як то кажуть, до теми.

На саміті ЄС у Севільї питання про створення перепон на шляху до європейського співтовариства для нелегальної робочої сили з третіх країн було чи не найголовнішим. Попервах гадали запровадити санкції проти держав, з яких нелегали приїздять або які є для них транзитним шляхом. А також створити спільні поліцейські формування на внутрішніх кордонах Європейського союзу, замкнувши їх на надійний замок. Однак не всі учасники саміту підтримали ідею, запропонувавши прийнятніший варіант: кооперацію з країнами—сусідами ЄС для запобігання перетину кордонів нелегальними мігрантами, а також для боротьби зі злочинністю. Та передовсім має бути створений загальноєвропейський стандарт права, що регулюватиме потоки переселенців.

Канцлер Герхард Шрьодер назвав взірцем такого стандарту німецький закон про імміграцію, підписаний президентом країни напередодні саміту в Севільї. Він сприятиме залученню іноземної робочої сили, керуванню й обмеженню прибуття переселенців до країни. При цьому Німеччина й надалі виконуватиме свої гуманітарні зобов'язання, надаючи притулок для гнаних і переслідуваних диктаторськими режимами. Під час приймання робочої сили перевага надаватиметься висококваліфікованим працівникам. Таким фахівцям разом із дозволом на працю видаватимуть і дозвіл на тривале перебування в країні (раніше його термін становив два роки). Такі працівники можуть в'їздити до Німеччини разом із членами сім'ї.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Київ*

Ми сповідуємо європейські цінності

Президент України Леонід Кучма вважає, що візит в Україну секретаря з міждержавних відносин Держави Ватикан архієпископа Жана Луї Торана «надасть додаткового імпульсу для нашого діалогу і сприятиме зростанню взаєморозуміння і взаємодовіри між Україною і Ватиканом». Під час зустрічі з Жаном Луї Тораном Президент підкреслив, що позиції України і Святого Престолу близькі з багатьох ключових питань сучасності — боротьби з міжнародним тероризмом, підтримання стабільності і безпеки в Європі і світі, розв'язанні соціальних питань. Гість з Ватикану зазначив, що «Україна сповідує загальноєвропейські цінності, і вона буде в європейській сім'ї».

■ *Женева*

СОТ дедалі ближче

Високий рівень документів, представлених у секретаріат Світової організації торгівлі, свідчить, що Україна цілком готова до початку роботи над підготовкою протоколу про вступ країни до СОТ. Про це заявив генеральний директор цієї організації Майк Мур під час зустрічі з віце-прем'єром України Василем Роговим у Женеві.

■ *Москва*

Російський президент закликав приєднуватися

Володимир Путін знову закликав Україну приєднатися до ЄврАзЕС. Путін повторив, що, вступивши до цього об'єднання, в якому домінує Росія, Україна отримає низку пільг.

■ *Гродно*

Вирок білоруським журналістам

Суд у Гродно засудив до позбавлення волі строком на два з половиною роки журналістів Миколу Маркевича та Павла Мажейка за звинуваченням у наклепі на президента Білорусі Олександра Лукашенка. Обидва журналісти кажуть, що оскаржуватимуть винесений вирок.

■ *Рим*

Скандал через телебачення

В Італії спалахнув скандал після того, як державний телеканал РАІ заборонив дві програми, що критикують прем'єр-міністра країни Сільвіо Берлусконі. Представники політичної опозиції та журналісти звинувачують уряд у запровадженні цензури.

■ *Гавана*

Кубинці отримали ще два вихідні

У кубинському парламенті пройшла спеціальна сесія з обговорення запропонованої Фіделем Кастро поправки до Конституції, яка передбачає вічний соціалістичний лад на Кубі. Мільйонам кубинців надано два вихідні дні, щоб вони могли дивитися пряму трансляцію сесії по телебаченню.

■ *Вашингтон*

Буш закликав палестинців змінити керівництво

Президент США Буш у своїй промові заявив, що палестинському народу треба змінити Ясіра Арафата на посту лідера. Така американська умова підтримки ідеї створення палестинської держави. Буш не згадав прямо імені Арафата, проте суть було висловлено гранично ясно. Ясір Арафат назвав промову Буша серйозною спробою просунути вперед процес мирного врегулювання.

На знімку: Джордж Буш їде до Роуз гардена (що в перекладі означає Сад троянд), щоб проголосити промову з проблем Близького Сходу.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

СУСПІЛЬСТВО

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Куди зникають

(суб'єктивні нотатки

Наш власкор Володимир Строй проїхав від Естонії до Болгарії у складі «каравану» журналістів і керівників українських громад. Сьогодні він ділиться думками про життя українських організацій Югославії та країн Балтії і про роль нашої держави у житті діаспори.

Корінні та мігранти

У Польщі українці — корінне населення. Всі вони знають польську мову, інтегровані в суспільство. І якщо десять років тому хтось міг попередити: «Тільки не розмовляйте зі мною українською у присутності сусідів!», то нині мало хто страждає від комплексів з приводу свого походження. Відбувається піднесення самоусвідомлення, створено українські організації, є радіо-, телепрограми на українській мові, відкрито гімназії та українські класи. Активно розвиваються зв'язки з незалежною Україною, від яких виграють і місцеві українці, які побоюються асиміляції. Вони — єдині автохтони в країнах, де побував наш «караван», отож писати про них як діаспору не будемо.

Декілька тисяч українців Болгарії лише останніми роками почали організовуватися. Переважно це громадяни України. Точніше — громадянки: дружини болгарських студентів радянських вузів. Українські жінки зберігають славу найкращих у світі дружин. Згадаємо Анну Французьку, Роксолану чи Анну Керн.

Це — не типова діаспора. То хто залишається? Українці Югославії та країн Балтії.

Друге століття на Балканах

Українці у Воєводину (автономний край Сербії) прийшли в XVII столітті, створивши «Задунайську Січ» (пам'ятаєте оперу «Запорожець за Дунаєм»?). Потім «зникли»: частина вернулася в Україну, частина асимілювала. У XVIII столітті так само з'явилися русини із Західних Карпат, котрих наша історіографія вважає гілкою українського народу. Але ці австро-угорські мігранти не пов'язують себе з Україною.

У XIX столітті Австро-Угорська імперія отримала протекторат над Боснією та Герцеговиною, що були до того упродовж віків окуповані Османською імперією. Після від'їзду турок утворилися вільні землі для планового переселення народів. Міграційні хвилі до першої світової війни доставили з Галіції до Боснії-Герцеговини близько 20 000 українців. Більшість з них обдурили: замість родючих земель вони отримали ділянки гірського лісу. Під час будівництва у 1911 році церкви в місті Козарац українці вклали в її підмурок послання нащадкам: «У Галіції нас давили поляки та жиди, а тут собі ради дати не можемо і геть пропадаємо — живими в труну лягаємо...»

Згодом частина повернулася, частина поїхала за океан. Ті, хто залишився, після розпаду Австро-Угорщини стали підданими Королівства сербів, хорватів і словенців, потім — Югославії та СФРЮ.

Друга світова війна на Балканах проходила переважно в Боснії та Герцеговині. Зруйновані міста і села спонукали шукати нові місця. Знайшлися у Воєводині. Там землі звільнилися внаслідок чергового вигнання місцевих жителів. Цього разу — німців, звинувачених у співробітництві з гітлерівцями. Знову, як і наприкінці XIX століття, міграція була зініційована владою. Соціалістична Югославія піднімала економіку. Землі для передачі у приватні руки виділялося мало. Переселенці влаштовувалися переважно на держпідприємства — сільськогосподарські та промислові.

З переселенням у Воєводину з'явилася можливість організованого життя українців. До того їх суспільне життя концентрувалося у церквах. Один з активістів, який очолив згодом товариство Івана Сенюка, Євген Кулеба розповів, що жодного дня не відвідував української школи: їх просто не було. Це не завадило йому стати одним з перших вчителів у факультативних класах української мови з елементами національної культури. Як не завадило чверть століття працювати в українських радіо- та телередакціях.

Капуста від голубців

Нині в Сербії з Чорногорією (те, що лишилося від Югославії) близько 7 000 українців та ще тисяч 17 русинів. Свого часу було створено Союз русинів і українців, але нині в ньому українців немає. Наші співрозмовники казали, що розподіл на «традиційну» меншину — русинів і «нетрадиційну» — українців є нелогічним з точки зору співробітництва Югославії з Україною. Можливо, виправдання цьому — «шкурний» інтерес. На русинів працює 700 осіб на держзабезпеченні, на українців — лише 2. Як сказав керівник організації «Просвіта», кореспондент радіо України Василь Дацишин: «Коли їмо голубці, капуста перепадає українцям, решта — русинам».

В редакційній статті журналу «Українське слово» (№ 9, 2002 р.) написано: «Цей Союз (українців і русинів. — **В. С.**) спричиняє непорозуміння та дезінформує держоргани та інституції в Югославії і в Україні тезою про те, що нібито з оформленням цього Союзу положення українців Югославії поліпшується. Саме тому стає зрозумілим очікування української меншини Югославії, щоб югославські органи та інституції виокремили українців та їх інтереси і окремо розглядали б інтереси двох суб'єктів. Цього очікують із боку України».

За конституцією Воєводини меншинами визнано лише словаків, угорців, румунів та русинів. Українці вважають, що це дискримінація і що їхнє положення порівняно з періодом «великої Югославії» погіршилося.

Пригадується зустріч із заступником міністра національних та етнічних громад Оленою Маркович. На її візитівці зображено симпатичну корівку і лозунг міністерства: «Хай і сусідська корова буде жива-здорова!»

Вона сказала, що є меншини, у тому числі українська, які могли б стати мостами співробітництва із відповідними країнами. Що надто не довіряють одне одному національності Югославії, що потрібен закон про нацменшини, котрий гарантував би їхнє представництво на усіх рівнях. Підкреслила необхідність їхнього діалогу з державою. Адже імперії та федерації прийдуть і підуть, а проблеми, спричинені ними, ще довго заважають людям жити.

Фото Світлани ОСТАПА.

Михайло Горинь та інші учасники «каравану» обговорюють проблеми української діаспори з директором департаменту національних меншин Литви.

Редактор «Українського слова» Іван Терлюк про проблеми українців казав так:

— Нам передусім потрібно більше здорового глузду, тобто бути реальнішими у наших нагальних потребах, амбіційнішими у наших програмах, енергійнішими і непохитнішими у захисті наших прав.

...Недостатнє володіння мовою, зокрема, неписемність, відсутність шкіл, мінімальна поінформованість та видавнича діяльність, брак професійних інституцій і кадрів у справі зберігання національної самобутності є реальним станом, який характеризує українців Югославії. Продовження таких тенденцій погрожує цілковитою їх асиміляцією.

Якщо це станеться, Україна втратить не лише «міст», а й частину власного етносу, яка вижила у важких умовах і зникла у перші півстоліття незалежної української держави.

На тлі «балтійського століття»

Українці країн Балтії також невдовзі відзначать сторіччя виникнення своїх перших організацій. «Музично-драматичне товариство студентів-малоросів» було створене 1905 року в університетському Тарту (Дерпті). До того воно існувало нелегально. 1911 року в Латвії виникло товариство «Громада», а 1928-го — литовсько-українське товариство. Цікаво, що ще на початку століття з Брестської області під Вільнюс було переселено українське село. Нині там залишилося майже 50 із 173 родин.

Масова планова міграція українців до Прибалтики розпочалася після 1945 р. 1989-го їх налічувалося близько 200 000 осіб (2,5% населення). Тепер кількість українців різко скоротилася. За попередніми даними, в Естонії — удвічі. В Латвії — з 92 100 до 61 200 осіб. Достеменно невідомо, куди поділася третина українців. Відомо лише: більшість проїхала повз Україну.

Зрозуміло, що політика Латвії стимулювала цей виїзд. «Мігранти», «колоністи», «громадські окупанти» — не найм'якші вислови, якими їх нагороджували латвійська преса і політики. Обмеження політичних і низки інших прав також сприяло тому. Не зрозуміла, однак, реакція України ні на політику обмежень, ні на відплив мозків і робочих рук. Причому за рівнем освіти — найкваліфікованіших серед великих нацменшин.

У країнах Балтії проблемою є створення інтегрова-

ПЕРЕДПЛАТИЛА І ВИГРАЛА

Азарт і фарт

Домніка Тодорівна Воротняк, заступник начальника фінансового управління Чернівецької міської ради вважає себе... азартним і фартовитим гравцем.

Кілька років тому пані Домніка надіслала до «Голосу України» свою першу передплатну квитанцію і одразу ж влучила в «десятку», себто виграла приз. До того ж престижний — ванну зі штучного мармуру, яку презентував для розіграшу серед читачів україно-канадське приватне підприємство. Саме тоді наша передплатниця обставляла свою квартиру.

І ось черговий фарт — пані Домніка знову з виграшем. Цього разу вона стала володаркою гарного стільця з плюшевою оббивкою.

Взагалі передплачує жінка нашу газету давно — з перших днів її існування. І вважає найкращим часописом для себе. «В «Голосі України» є чтиво і для душі, і для роздуму, — каже вона. — Я фінансист, маю справу з бюджетною сферою. Тому охоче читаю матеріали про свою галузь. І знаходжу їх на шпальтах удосталь. Тому раджу тим, хто ще не став передплатником парламентського часопису, неодмінно поповнити їх лави. І переконана, що ви не помилитеся».

Пані Домніка має неприховану мрію — взяти участь і в наступних наших розіграшах. Тож хай щастить їй і надалі!

Василь БАБУХ.

Найцінніше на землі

ДНІ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» НА ВОЛИНІ

Один з найменших на Волині Локачинський район не випадково обраний для відвідин журналістським десантом «Голосу України». Тут немає крупних промислових підприємств, аграрний сектор не назвеш потужним. Однак край є найперспективнішим в області, позаяк на його теренах віднайшли великі поклади газу і мають сприятливі виробничі умови для вкладання інвестицій.

Уже нині до, здавалося б, «сіренького» району потекли ріки інвестиційних грошей. Лише одна луцька фірма «ТІС» вклала у нове виробництво близько трьох мільйонів гривень. Відтак у селі Губин запрацював просторий цех з вирощування бройлерів. Учорашній збанкрутілий комплекс з відгодівлі худоби сьогодні вже відправив споживачам понад 60 тонн делікатесної курятини. Незабаром підприємство розростеться до шести цехів. І локачинські птахівники тут вирощуватимуть щонайменше 200 тисяч голів птиці.

Подібна втішна перспектива вимальовується для господарників села П'ятикори, де світять вибитими вікнами понищені приміщення колишньої свиноферми. Інвестори розпочали переобладнання сільгосппідприємства, на якому невдовзі вирощуватимуть сотні голів живності.

Економічний поступ району вдало підкріплюється наявністю власного волинського газу, запаси якого сягають семи з половиною мільярдів кубометрів. Його вистачить принаймні на 30 років. Проте попри ці гаразди, тутешніх господарників обсіли надокучливі проблеми. Ними з журналістами поділилися за «круглим столом» представники районної влади, місцеві депутати, сільські голови, підприємці і пересічні селяни.

Блакитний вогник на гербі

Усі сподівання на поліпшення свого життя локачинці покладають на тутешнє газове родовище, яке обіцяє мільйонні прибутки. Недарма ж краяни помістили блакитний вогник на гербі району. Поки що голубе паливо видобувають з трьох свердловин. Та вже нинішнього літа на повну потужність запрацюють всі двадцять. Затримка — за добудовою установки комплексної підготовки газу, яка очищатиме паливо від надмірного вмісту шкідливого сірководню. Після введення її в дію видобуток сягне 600 тисяч кубометрів газу на добу. Щомісяця родовище даватиме майже 18 мільйонів кубів. Це приблизно 30 відсотків від рівня споживання газу Волинською областю.

Водночас на родовищі вироблятимуть струм дві газотурбінні електростанції, потужністю по 5 тисяч кіловат кожна. Вони працюватимуть на забрудненому сірководнем газі. Внаслідок реалізації проекту до обласного бюджету надійшло понад 2 мільйони гривень за використання тутешніх земель під розробку покладів. Левова частка цих коштів спрямована в район.

Однак, як зазначив заступник голови Локачинської райдержадміністрації Володимир Мазурок, розвідувальники родовища — управління «Львівгазвидобування» і компанія «Нафтогазбуд» —заборгували значні кошти місцевим партнерам. Деякі будівельні організації, яким винні кілька десятків тисяч, вже налаштовані подавати до суду на боржників. Натомість, вчителі Локачівської школи, яким розвідувальники заборгували 4 тисячі гривень за постій робітників, сподіваються на порядність гостей. Адже ці тисячі для навчального закладу, погодьтеся, аж ніяк не зайві.

Своє занепокоєння висловили й сільські голови поселень, що межують з родовищем. Багатотонні вантажівки, газовидобувна і будівельна техніка вщент розбили сільські дороги. А від щоденної вібрації руйнуються житлові й господарські будівлі селян. Тутешня громада запитує: хто відшкодовуватиме завдані збитки?

Цікавить мешканців Марковичів, Манькова, Шельвова, Міжгір'я, коли, нарешті, у їхніх оселях запалають голубі вогники. Адже газові свердловини розташовані всього за кількасот метрів від цих сіл. За умови, що Локачинський район посідає останнє місце в області за

наші душі?

про об'єктивні тенденції)

них мультикультурних суспільств, в яких українці, опанувавши місцеві мови, отримали б усі права.

За останні 10—15 років тут створено десятки українських організацій культурного спрямування і в столицях, і в провінції. Дійшло до того, що як юридичні особи реєструються фольклорні і родинні ансамблі. У Литві і в Естонії з'явилися парафії греко-католицької церкви. У Латвії створено середню українську школу. Постає питання про вивчення української мови в університетах Вільнюса і Риги. Є радіопередачі українською мовою, а в Литві й телепрограма.

Але в жодній з тих країн не створено «зонтичної організації», яка координувала б роботу українських організацій і представляла їх інтереси у владних структурах. Це особливо актуально для Латвії і Естонії: адже велика кількість українців там не має громадянства жодної країни (в Латвії таких 80%) і, відповідно, політичного представництва.

Коли Естонія відмовилася надати прибулим громадянство, українці цієї країни масово приймали громадянство Росії, побоюючись залишитися «людьми без батьківщини». Отриманню громадянства України заважала її непослідовна політика: одразу після ухвалення закону про громадянство було підписано указ Президента, який істотно ускладнив порядок оформлення її громадянства українцями діаспори.

«Живучі» і «роздроблені»

Коли порівнюєш чисельність і активність українців Югославії та Балтії, дивуєшся «живучості» перших. Навряд чи у середині нашого століття, через сто років від початку масової міграції українців до Прибалтики, їхні нащадки побачать такі яскраві прояви української культури, як, наприклад, антологію української поезії з XVI по XX століття, видану товариством «Просвіта» спільно з сербсько-українським товариством.

Фото автора.

Голова воєводинського товариства імені Івана Сенюка Євген Кулеба (ліворуч) з кореспондентом «ГУ» Володимиром Строєм біля зруйнованого телецентру в місті Нові-Сад.

Роздробленість балтійських українців видно неозброєним оком. У Клайпеді, наприклад, нас зустрічали хлібом-сіллю та смачним обідом. У відповідь глава Української всесвітньої координаційної ради виголосив проникливу промову. А ввечері під час бесіди з активом виявилося, що зустрічали... самозванці. «Справжні» українці чекали на нас лише наступного дня, а зібралися на вечірню бесіду «по тривозі». У Вільнюсі на зустрічі з головою комітету Сейму з прав людини активісти почали сперечатися, котрій з організацій треба більше виділяти грошей. Пан Далінкявічус запропонував українцям сісти за «круглий стіл» і домовитися між собою.

Де наші 20 мільйонів?

На заході — в Угорщині — з цього року набрав чинності закон про співвітчизників. На сході такий закон ухвалено 1999 року, а з 1996-го діє постанова уряду про програму заходів щодо підтримки вихідців з Росії. А що Україна? Так і залишиться світовим постачальником генетичного матеріалу і робочої сили «зі знаком якості»?

Заяви про наявність за межами 20-мільйонної діаспори не переконливі. Не раз зазначалося, що декларативні, важко контрольовані заходи (на кшталт програми «Діаспора до 2005 року») не в змозі затьмарити незаперечний факт, що в Україні немає держполітики стосовно закордонних українців.

Хто не згоден, хай пригадає, скільки разів на високих рівнях йшлося про необхідність визначити статус закордонних українців і скільки разів Верховна Рада завалювала ці законопроекти. Хоча їй було направлено відповідні пропозиції, а представники Латвії двічі доповідали на Комісії з прав людини про свої проблеми, на першому місті серед яких — ухвалення цього закону.

Лише на його основі можна буде визначити справжнє число українців діаспори і автохтонів у Польщі, Білорусі і в Росії та порівняти його з цифрою 20 мільйонів. Тільки він змінить у майбутньому стосунки «материкової» та «діаспорної» України.

Один із документів, прийнятих учасниками «каравану», також звертає увагу влади України на необхідність прийняття цього закону.

Про кого лібретто опери?

Століттями українці не мали своєї держави, і запорожці на Дунаї, на Кубані, Доні чи десь іще навіть не мріяли про її допомогу. Але нині Україні час усвідомити свою відповідальність і за те, щоб українці мали й «начинку від голубців», і за їх асиміляцію. Українці зарубіжжя не завжди кажуть про себе у «пасивній формі», і не завжди просять матеріальної допомоги. Іноді вони пропонують і допомогу у сприянні розвитку закордонних зв'язків України, зокрема економічних. На жаль, ці пропозиції нерідко зависають у повітрі.

До речі, в Естонії і Болгарії ми чули, що деякі активісти українських організацій мають намір узяти громадянство цих країн, відмовившися від громадянства України. Тенденція, однак...

Майбутні Гулаки-Артемовські напишуть, можливо, оперу «Українці на Даугаві» чи «Українці в джунглях Амазонки», але наявність самих українців, на жаль, проблематична...

Володимир СТРОЙ.

й під землею

рівнем газифікації, чи не час і чоботаря взути в чоботи?

На тлі дрібних непорозумінь вирізняється проблема, як кажуть, на перспективу. За словами голови Локачинської райдержадміністрації Василя Максимюка, краяни побоюються, що після завершення розбудови газового родовища і підключення газотурбінних електростанцій розвідувальники поїдуть, не закінчивши облаштування деяких планових об'єктів. Наприклад, на добудову пожежного депо в Локачах потрібно витратити ще майже мільйон гривень. На цей нюанс мусить звернути увагу обласна влада, аби розпочата розбудова тутешньої інфраструктури не перетворилася на довгобуд.

Зі шкільної парти — в заробітчани

Ще одним неоціненним багатством пишається район —юними локачинцями. Учні тутешніх шкіл неодноразово виборювали перші місця на обласних і навіть республіканських олімпіадах та конкурсах. А обдарованість талановитої молоді щоразу дивує журі столичних фестивалів. Як розповів завідувач районного відділу освіти Михайло Скоплюк, рецепт успіху криється у відродженні мережі дошкільних закладів. Хоча народжуваність в районі за останні роки знизилася майже на 30 відсотків, нині тут працює 24 дитсадка. За їх кількістю локачинці посідають перше місце в області. Однак утримувати ці заклади стає дедалі важче. Дитсадки перевели на баланс сільрад. А які гроші має громада? Тому більшість дошкільних закладів працюють лише протягом півроку. Вихователі одержують платню всього за півставки. Потерпають дитсадки від нестачі коштів на харчування діток, на ремонт приміщень, паливо. Відтак платня за виховання малюків у дитсадках постійно підвищується. Тому дехто з батьків не мають змоги віддавати туди дітей. Через це непідготовленим дітлахам дуже важко навчатися в початкових класах. Прикро, що, наприклад, громада села Павловичі не йде на контакт з відділом освіти, аби якось розв'язати проблему. Адже страждають насамперед діти.

Упродовж останніх років у районі гостро постало питання статусу сільського вчителя. Директор школи села Зубильно, депутат районної ради Руслан Лісецький скаржиться, що тутешня інтелігенція поступово перетворюється на затурканих сільських дядьків. Доведені до відчаю тотальним безгрошів'ям, більшість вчителів радше піклуються про своє господарство, аніж про учнів. Отримуючи всього 150 — 170 гривень зарплатні, сільські наставники навіть не в змозі передплатити одну — дві газети, не кажучи вже про фахову літературу і навчальні підручники.

Невиправданим вважає сільський голова Холопичів Василь Демидюк формування шкільного бюджету за кількістю учнів. Внаслідок цього більшість учителів змушені працювати за сумісництвом. Тобто викладач історії часто-густо навчає дітей англійської мови або математики, не маючи відповідної освіти. То про які знання може йтися?

На тлі постійних розмов про укрупнення сільських шкіл постає проблема реалізації обласної програми «Шкільний автобус». Після об'єднання навчальних закладів багатьом школярам через брак автотранспорту і пального доведеться діставатися до школи за кілька кілометрів пішки. Тому батьки переконані, що без розв`язання транспортної проблеми годі й думати про закриття «неперспективних» шкіл.

Негаразди тутешніх освітян породили безпрецедентні випадки. Виявляється, у деяких селах району учні під час навчання виїжджають на заробітки за кордон. Начальник обласного управління освіти і науки Іван Дзямулич пообіцяв розібратися з директорами шкіл, які дивляться на цю проблему крізь пальці.

Нагромадженню порушених за «круглим столом» нагальних питань районна влада протиставляє власні шляхи їх вирішення. Однак тут не обійтися без дієвого втручання і підтримки обласного керівництва. І, безперечно, сприяння нашої газети, яка бере хід розв'язання згаданих проблем під свій контроль.

Роман ЖИЖАРА.
Волинська область.

АКТУАЛЬНО

Відголос виборів на днях «Голосу»

На Полтавщині пройшли дні «Голосу України». Було свято. Але було й повернення до буднів з їх проблемами, бо зверталися із наболілим, з питаннями, які не можуть самостійно розв'язати, десятки людей. Серед них 17 пенсіонерів, які вирішили попрацювати, щоб хоч якось збільшити свою доволі скромну пенсію. 13 були членами виборчих комісій, решта — спостерігачами. «Як члени комісій ми працювали з надією на отримання грошей, що були виділені ЦВК на всіх членів комісій. А після виборів отримали премію лише вибрані люди, тобто основний колектив, де були розміщенні виборчі комісії. Нам відверто заявили голови виборчих комісій, що ми отримали від партій гроші за роботу, а премію віддали своїм людям. При цьому додали, що ці гроші отримані від ЦВК, а вам нехай платять партії і блоки, від яких ви працювали».

Щоб внести ясність у ситуацію, що склалася, ми звернулися за коментарем до Голови Центральної виборчої комісії Михайла РЯБЦЯ.

— Михайле Михайловичу, чи передбачено взагалі виплату грошової винагороди для членів виборчих комісій?

— Згідно з частиною третьою статті 28 Закону України «Про вибори народних депутатів України» членам виборчих комісій у межах загальної економії фонду оплати праці, передбаченого кошторисом видатків відповідної виборчої комісії на підготовку та проведення виборів народних депутатів України, може бути нараховано і виплачено одноразову грошову винагороду в порядку, встановленому ЦВК.

— Який розмір такої винагороди та порядок її виплати?

— Порядок нарахування і виплати заробітної плати та одноразової грошової винагороди членам окружних і дільничних виборчих комісій по виборах народних депутатів України затверджено постановою Центральної виборчої комісії від 10 січня 2002 року № 34. Відповідно до пунктів 14 та 16 цього порядку одноразову грошову винагороду нараховують не всім членам виборчих комісій, а лише тим, які брали активну участь у роботі виборчих комісій, у межах загальної економії фонду оплати праці, передбаченого єдиним кошторисом видатків окружної виборчої комісії на підготовку та проведення виборів народних депутатів України. Розмір одноразової грошової винагороди членам виборчої комісії визначається на засіданні окружної виборчої комісії: члену дільничної виборчої комісії — за поданням голови дільничної виборчої комісії, члену окружної виборчої комісії та головам дільничних виборчих комісій — за поданням голови окружної виборчої комісії. Таким чином, Закон України «Про вибори народних депутатів України», а також прийнятий відповідно до нього Центральною виборчою комісією Порядок нарахування і виплати заробітної плати та одноразової грошової винагороди членам окружних і дільничних виборчих комісій надає право окружним виборчим комісіям, а не зобов'язує їх, виплачувати одноразову грошову винагороду членам виборчих комісій.

— З цього випливає, що посилання при відмові на отримані кошти від політичних партій є неправомірним?

— Так, грошова винагорода, отримана членами виборчих комісій від політичних партій, не може бути підставою для ненарахування їм винагороди за роботу у виборчих комісіях.

— Чи підлягає оплаті робота спостерігачів?

— Матеріальне заохочення офіційних спостерігачів від політичних партій, виборчих блоків політичних партій, кандидатів у народні депутати України Законом України «Про вибори народних депутатів України» не передбачено.

Наталя ГЕЛЕТКО.

Мал. Олега МОНАСТИРСЬКОГО.

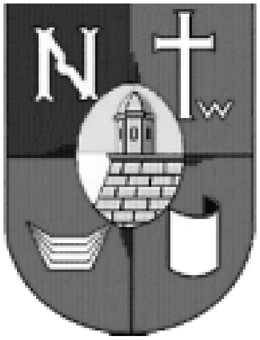

Регіон: Львівщина

«Історія стоїть біля дороги та й дивиться, хто їде по соші»

ЕКСПЕДИЦІЯ В ГЛИБИНКУ

І що то був за дощ! Навіть не хотілося ховатися під парасольки. Бо всі доокруж казали: слава Богу, земля потребує вологи. А коли небеса достойно — з блискавкою і громом — виконали свою обітницю, перехожі почали голосувати, забачивши на сільській дорозі нашого мікроавтобуса. Щасливо-мокрі сідали в нього і знову казали: слава Богу, яке щастя, що ви трапилися нам в дорозі, підвезіть. Відтак зав'язувалася розмова і випадкові супутники ставали зовсім не випадковими учасниками експедиції в глибинку. Наші маршрути стали цілком імпровізаційними. Мікроавтобус прямував дорогами і бездоріжжям Золочівського району туди, куди нас кликали.

Є ще порох до гармати...

— Як шкода, що зараз пороху не маю, ми стрельнули б пару разів з гармати, — бідкався господар, 72-річний Григорій Казьмір, котрого в селі Сновичах кличуть «гарматником». Ми домовилися, що із його власноруч змайстрованої гармати постріляємо іншим разом, а тим часом пройшли інструктаж і потренувалися. А до «знимкування» господар вдягнув козацький стрій (теж власноруч пошитий), бо як інакше мав би зустрічати гостей отаман козацької сотні? Ця гармата стріляла під час козацьких забав, побувала разом із отаманом у Берестечку («там мене 150 камер знімало!»).

Дружина, Ганна Йосипівна, разом з нами слухала оповідки свого чоловіка, і її очі сміялися. І чого б це?

— З таким чоловіком весело жити — не занудьгуєш, —каже вона.

Як стріляє гармата, ми ще побачимо і почуємо трохи згодом. А поки що помилувалися вікнами у власноруч (!) збудованому будинку. Вони акурат такі, як в оселях героїв «Санта-Барбари». Нам так і не вдалося з'ясувати, чого не вміє змайструвати своїми руками колишній учитель фізкультури і військової підготовки. У 70-х він, син січового стрільця і брат закатованого вояка УПА, зумів навчити своїх хлопців співати «Гей ви стрільці січовії...» Дісталося йому тоді від директора школи: «Ти хочеш, щоб я партквиток поклав?». Зате нинішні директор і завуч місцевої школи проходять вишкіл як достойні козаки його сотні...

Ми застали Григорія Казьміра за роботою — покривав бляхою хату в сусідньому селі, а з нагоди приїзду експедиції перервав роботу.

— Мені там двоє хлопців допомагають. Кажу їм: вчіться, тут бляхарів нема— матимете роботу. А я вам свій інструмент позичу. Та й студнярів нині вже нема. Я вже понад сорок студень вибив, найглибша — 32 метри, не без гордощів розповідав про свої криниці господар.

Григорій Казьмір копає криниці, покриває хати, мурує печі, шиє одяг, майструє музичні інструменти, пише вірші. Одне слово, і швець, і жнець, і на дуду грець. Змайстрував скрипку (подивився — і зробив), мріє змайструвати трембіту і козацьку ліру. Він впевнений, що запасу молодості на все вистачить. Дарма господар нарікав, що не має пороху. Його в «порохівницях» буття стільки, що не на одну козацьку сотню вистачить!

■ ■ ■

— Як шкода, що зараз пороху не маю, ми стрельнули б пару разів з гармати, — бідкався господар.

■

Дружина поклала на стіл духмяний житній хліб, ще гарячий, спечений на дровах. Ми взяли його в дорогу...

Григорій Казьмір разом з власкором «Голосу України» Оксаною Теленчі біля свого дитяти — диво-гармати.

Про «Чорного Лицаря» й магічний камінь

До музею-заповідника «Золочівський замок», що був збудований у XVII ст. родиною Собєських як оборонна фортеця, приїжджають не лише за враженнями, а й... за «магічною силою», спроможною сповнювати бажання. Кожна екскурсія неодмінно завершується ритуалом: треба підійти до двох величезних каменів у подвір'ї замку. На одному з них — загадкові письмена, датовані XIII-XIV століттями, на іншому вирізьблено два вінки —життя і смерті, а поміж ними — отвір, з палець діаметром. Необхідно встромити в цей отвір палець і крутити за годинниковою стрілкою, загадавши бажання. Воно неодмінно збудеться.

— А якщо не збудеться, то камені відповідальності не несуть, — застерігає науковий працівник музею Надія Гупало. — Це означає, що ви не надто сумлінно крутили пальцем або бажання були дрібні.

Міністрові закордонних справ Анатолію Зленку порадили (для гарантованого здійснення бажань) крутнути пальцем на 360 градусів. Кажуть, він дуже старався...

А Надії Гупало не можна не вірити. Вона зжилася не лише з кожним камінчиком і кожною сторінкою історії замку та родів іменитих персон, що мали причетність до фортеці. Вона навіть із тутешніми духами-привидами —на короткій нозі. Кожний порядний замок, як відомо, не обходиться без привидів. Ось і тут прижилися Чорний Лицар (так назвали чоловічу постать в плащі, котру бачили будівельники і сторожі), Біла Пані і їхня свита з маленьких постатей. Біла Пані особливо дошкуляла міліціонерові-охоронцеві. Наполягав, щоб його перевели деінде, бо інакше звільниться з міліції. А Чорний Лицар, розповіли нам у музеї, з'являється там, де заховані скарби. Окрім цих «достойників» з'являються ще маленькі чорні постаті. До привидів і духів звикли, їм прощають навіть пустощі (вони, буває, гримають, не дають спати). Воно й не дивно. За Австрії тут була тюрма, пізніше — жахлива катівня НКВД. Тут розкопали тлінні останки понад 600 невинно убієнних. Їм присвячена одна із експозицій музею. А до каплички — пам'ятника захисникам замку і жертвам комуністичних репресій з усього світу приїжджають вихідці із Золочівщини. Вони створили товариство друзів замку, яке взяв під свій патронат добродій з Канади, краянин пан Болюбаш. У в'їздовій вежі замку вмуровані цеглини з іменами меценатів, які зробили значні пожертви. Одним із поважних меценатів є народний депутат Петро Писарчук. Щоб замок постав у всій величі й красі, потрібно ще багато коштів, праці.

Надія Гупало біля каміна розповідає про таємниці старого замку.

Золочівський замок — об'єкт туру «Золота підкова» разом із Олеським (уже відреставрованим) і Підгорецьким замками. Кожний із замків є унікальною пам'яткою історії й архітектури, а ще дивовижного подвижництва тих, хто повертає їм життя. Передусім це директор Львівської галереї мистецтв Борис Возницький. Оскільки коштів і робочих рук бракує, він сам бере в руки кельму, лопату і працює за майстра-чорнороба. Власноруч поклав камін у замку, що був упродовж віків оборонною фортецею, королівською резиденцією, тюрмою, навчальним закладом. У дворі замку розташовано Китайський палацик. Таких лише три в Європі: Сан-Сусі, Петергоф, Золочів. Палацик майже готовий до відкриття. Тут незабаром буде розгорнуто експозицію Східного мистецтва. Господиня Китайського палацику Тетяна Олейнікова змалювала нам картинку церемонії чаювання, що проводитиметься на другому поверсі за всіма правилами обряду — з медитаціями, поклонами вічності, відстороненням від суєти суєт. Для занурення в обряд вам запропонують вдягнути кімоно. Постоявши біля фігур Конфуція і Лао-Цзи, ви зрозумієте, про що говорить камінь Вічності...

■ ■ ■

Григорій Казьмір копає криниці, покриває хати, мурує печі, шиє одяг, майструє музичні інструменти, пише вірші.

■

Уже прощаючись, ми звернули увагу на робітника, який порався на подвір'ї біля тачки з цементом.

— Дай Боже щастя! — вітаємося до майстра, як це заведено в Галичині. Негоже не вимовити ці слова, коли проходиш повз того, хто працює, навіть незнайомця. І неодмінно почуєш у відповідь: «Дякую, дай Боже й вам». Так відповів нам Борис Григорович Возницький, згадуваний вже директор Львівської галереї мистецтв. Саме його ми впізнали в чоловікові у робі. Він однаково природньо почуває себе в Парижі і Лондоні (при краватці), і тут, з кельмою в руці. Що мурує невтомний шукач скарбів, який віднайшов і зберіг для нащадків тисячі унікальних пам'яток сакрального мистецтва, які були приречені на зникнення? Зовсім не випадково вони потрапляли саме в його руки. Усі колеги Бориса Григоровича підтвердять: духи вели його потрібними стежками. Тепер він доводить до ладу дипломну роботу випускника Академії мистецтв. Той спроектував алегоричну фігуру ріки Буг, а тепер Борис Григорович заповнює цементним розчином гіпсову форму.

— Чому сам автор цього не робить? — цікавимося.

— Та... у нього не виходить.

У Бориса Возницького «виходить» усе. Надія Гупало водила нас серед риштувань, по піску й камінцях і казала, що в голих поки що стінах замкового гостинного залу колектив музею зустрічатиме 2003-й рік. Бо так сказав Возницький. А якщо він сказав, то найфантастичніше стане реальністю. І ми пообіцяли навідатися в новорічну ніч у гості, із шампанським і тортом.

Насамкінець постояли біля каменів, покрутили пальцями, загадали бажання про «скарби» (кожному — свій). І тут перші краплі дощу поквапили нас до «бусика». Під спалахи блискавки, котра розрядила млосну тугу всього живого за вологою.

— Може, підвезете до Білого Каменю? — підбігла до нас художник-реставратор Анна Славінська.

Але нам «смертельно» хочеться кави. Наша супутниця вмить переконує нас, що такої кави, як у селі Білий Камінь, ніде не зварять. Добра кава в селі? — не йmемо віри, але інтуїція Сільвії Гелетей, котра в нашій експедиції виконувала роль живого компаса, підказала: каву слід пити саме там, а до кави й скарби знайдуться.

Амури на фоні Китайського палацу.

До Конашевича, на каву і вареники...

У селі Білий Камінь ми зайшли в стару хату без вивіски. А всередині — ошатний інтер'єр. Такий, який у Львові чи Києві стилізують «під дідову хату». В Ігоря Конашевича — натуральна батьківська хата, і він не вважав за потрібне називати її кнайпою, шинком, кав'ярнею тощо. Відтак сюди навідуються не так на вареники із шкварками, як просто до Ігоря, поспілкуватися. Каву нам справді подали міцну, духмяну, у гарному посуді. Звертаємо увагу на чорнодимлену гаварецьку кераміку в інтер'єрі. Довідавшись, що ми прямуємо далі саме в село Гавареччину, Ігор несподівано «вибухнув»:

— Там уже стільки людей перебувало, стільки було обіцянок надаремно...

Гавареччина мала б шанси стати центром гончарства на взірець Опішні, але... Село, де кілька десятків дворів, — без сільради, без крамниці, без транспортного сполучення. Двічі на тиждень Ігор Конашевич привозить сюди хліб і його беруть по десять буханців. Як замете взимку, Ігор привозить хліб кіньми. У Гавареччину їздять не одні шукачі скарбів. Одні менеджери від туризму привезли туди німців, а ті фотографували «екзотику» — розбиті хати, втомлені обличчя.

■ ■ ■

Три-чотири рази на рік гончар випалює невелику партію своїх виробів, продає їх за копійки або роздаровує.

■

Свого часу Ігор та його друзі долучилися до пропагування гаварецького промислу. Інформацією скористалися практичні менеджери з Червонограда: опанували форму, стиль, поставили чорну кераміку на конвеєр і... продають її скрізь утридорога як ... гаварецьку.

— Їхня кераміка не має тої витонченості. Нехай і називали б її червоноградською, чому прикриваються Гавареччиною? — напишіть про це в газеті. — Я поїду з вами і поведу вас до справжнього майстра, — розхвилювався Ігор і підсів до нашого «бусика».

І добре зробив. Бо гончар Богдан Бакусевич заледве вимовив п'ять слів, не більше. Звик мовчати за гончарним кругом, або вести з глиною той діалог, який не гоже підслуховувати. То лише так здається, що гончар ліпить горщики, глечики, горнятка, свічники. Насправді він ліпить... світ. Світ безцінний, тому за нього й не платять. Ані зарплати, ані гонорару. Три-чотири рази на рік гончар випалює невелику партію своїх виробів, продає їх за копійки або роздаровує.

Гаварецька кераміка з рук Богдана Бакусевича — це жива душа у глині.

— Ну, чому б не дати такому майстрові ставку в школі хоча б 150 гривень на місяць, хай би дітей навчав, — пропонує Ігор і веде нас (для осмислення недосконалого буття) до криниці глибиною... 88 метрів. Її викопали ще 1922 року, двоє чоловіків били студню два роки. Щоб вийняти з глибини цеберко води, треба крутити щосили велетенське колесо. І крий Боже, відпустити його.

— Ого-го, — гукаємо в безодню. — Еге-е, — відповідає нам вона. Сприймаємо це як дозвіл на воду і починаємо почергово крутити «колесо життя» — інакше не назвеш. Наприкінці колесо чинило такий шалений опір, що довелося тримати його вагою тіла і всіма фібрами душі. Сільські жіночки спостерігали наші потуги не без доброї іронії, пропонували допомогу. Але... кожний має викрутити сам своє колесо життя, вирішили ми. Напившись води із глибини, ми вдруге загадали бажання.

— Як пропадатимете, приїжджайте сюди, я вас спасу, —сказав Ігор Конашевич.

На сільській дорозі перестріли львів'янина, пенсіонера Василя Лабунського з дружиною Ганною. Мабуть, він відчув, що ми — люди не пропащі, тому й запропонував нам піти... до схрону. Чимчикуємо під дощем звивистими лісовими стежками. 1947 року тут загинув вояк УПА: дружина вийшла назовні, відсиділа своє в таборах, а він живим не здався. Схрон зберігся, біля нього — хрест. Сюди, буває, навідуються гості зі сходу і просять: «Дед, покажи, как бандьоры под землю залазили». Таких лісовими стежками не ведуть, не дозволяють глумитися з пам'яті. Василь Лабунський привіз дружину в отчий дім, бо у Львові лікарі познаходили в нього купу хвороб і звеліли пити щодня жменю пігулок. Замінив їх березовим соком.

Ми зайшли до хати і вийняли житній хліб від «гарматника». Пані Ганна насмарувала його смальцем і подала цибулю. Так було задумано нашим «сценарієм», хоча господиня дуже норовила зготувати каву і нарізати ковбаси. Навіщо? Не було для нас смачнішої їжі, аніж житній хліб, смачнішого напою, аніж березовий сік, настояний на сушених грушках.

...А того дня у Львові відбувалася сесія обласної ради — ділили портфелі. І вся районна влада, з якою ми поперших мали намір зустрітися, була там. Отже, ми розминулися, а Ігор Конашевич із Білого Каменю переконував нас, що так мало бути. І скерував нашу експедицію до іншого володаря краю — старезного дуба на обійсті садиби-музею Маркіяна Шашкевича у селі Підлиссі. Уже сутеніло, музей був зачинений, але ми поговорили з дубом про головне. Про те, звідки береться жива вода і живий хліб...

Вельмишановний патріарх Золочівського замку Борис Григорович Возницький — як завжди, за роботою.

Учасниками експедиції були: Оксана Теленчі, власний кореспондент газети «Голос України», Ольга Миханцьо, редактор районної газети «Народне слово», Володимир Тухватшин, фотокореспондент, Сільвія Гелетей, керівник Центру нових інформаційних технологій «Творення», Ігор Конашевич, підприємець. Надійним транспортом експедицію забезпечило правління Львівської залізниці.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Фото Володимира ТУХВАТШИНА.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

«Має перемагати здоровий, прагматичний, тихий патріотизм...»

Народний депутат Петро Писарчук володіє «скарбами». На рідній Золочівщині, де він народився, має «власні» старовинні замки, свою лікарню, церкву. Останніми роками створив як підприємець 7 тисяч робочих місць, навчає 40 стипендіатів. Та найбільшим своїм набутком він вважає життєву філософію:

— Я дійшов розуміння, що людина не випадково народжується в тому чи іншому місці. Там вона має жити, творити добро і там померти. А той, хто залишає рідний край, хоче втекти від хреста, що був покладений на нього від народження. Я три роки провів у Красноярському краї, був там добре забезпечений матеріально, але у відриві від Батьківщини, сім'ї, дому зрозумів: це — не моє. Піддавшись моді, я послав свою доньку Катерину навчатися в престижний коледж до Англії. Провчившись рік, вона повернулася додому й сказала твердо: «Тату, це — не моє, мені добре тут». Нині навчається в звичайній львівській школі і я тішуся її вибором.

Я не вірю в абстрактну любов до України на рівні гасел. Вона розпочинається з любові до батьків, свого села і бажання зробити в тому селі дорогу, відремонтувати школу. За великим рахунком, нам бракує глибокої свідомої національної гордості. Я поставив собі завдання: цей край мають пізнати люди, світ. Золоте кільце замків: Олеський—Підгорецький—Золочівський—Поморянський—Свіржський — то наш скарб. Унікальна історія цих замків пов'язана з життям видатних людей Заходу і Сходу. Золоте кільце може дати людям робочі місця, якщо розвивати рекреаційний бізнес. Це потребує дуже великих коштів, інвестицій, але якщо присвятити справі життя, — буде результат. Я вже почав вкладати власні кошти в Золочівський і Поморянський замки, надалі залучатиму меценатські і державні кошти. Цього року хочу відновити музей-садибу хорунжої УГА Олени Степанівни. У селі Вишнівчику хтось вкрав бронзову меморіальну дошку її пам'яті. Такий цинізм породжений не голодом, а передусім духовною бідністю. На жаль, разом зі збільшенням кількості храмів зростає і кількість подібних речей. Але є у нас острівці сильних духом, які дають собі раду, не перетворюються на утриманців, розуміють, що не Україна має щось їм дати, а вони — Україні.

Дуже важливо зустріти в житті свого Вчителя. Для мене таким був і є професор «Львівської політехніки» Дмитро Юрійович Мочерний. Ми й нині з ним зустрічаємося. Перший курс я провів у бібліотеці, — це викликало кепкування. Коли професор Мочерний почав викладати опір матеріалів, звернув увагу на мене і «потягнув за вуха». На третьому курсі я вже був Ленінським стипендіатом, отримував сто рублів стипендії. І вже не мама бігала по сусідах позичати, а я міг дати їй гроші. То була перша перемога над собою...

Дуже важливо не втратити молодь, виховувати майбутню еліту. На жаль, за останні десять років у Галичині не з'явилося жодного яскравого таланту. Я готовий фінансувати самородки. Нині навчаємо 40 стипендіатів — талановиту молодь із бідних сімей. Нам бракує менеджменту, ділової еліти в глибинці. Які таланти маємо в Гавареччині! Якби люди зуміли організувати там виробництво кераміки, мали б достойне життя.

Якби усі ми пам'ятали, що приходить той судний день, коли все треба залишити, вони інакше ставилися б до життя, а так... Кожне покоління наступає на ті самі граблі. Я вже побачив у парламенті, що декого власні образи, ущемлені амбіції роблять опозиціонером. Вважаю, що має перемогти здоровий, прагматичний, тихий патріотизм. Як нікому в світі нам потрібна стабільність. Ми вже пережили потрясіння в 1991 році, коли нам забракло здорового глузду і ми відкинули селянина на сто років назад, до коня і лопати, не створивши нічого нового замість колгоспного господарства. Якщо ми нарощуватимемо критичну масу тих, що вміють і хочуть працювати, матимемо добробут і стабільність у суспільстві. Така моя життєва філософія.

P. S. 29 грудня 2000 року Петро Писарчук «народився» вдруге: у нього стріляли з віддалі двох метрів — у живіт, печінку й голову. Біологічних шансів вижити не було. Очевидно, порятувала філософія буття. Вона відкинула страх і нині дарує радість від кожного прожитого дня.

Ветеран Великої Вітчизняної війни Сергій Зайчковський частенько згадує своїх однокласників.

Для них війна була школою любові

Ще не стихли останні акорди мелодійного вальсу в актових залах, і вчорашні школярі ще не усвідомили себе випускниками, ще не розпочалася хвиля вступних іспитів, яка незабаром виром понесе їх у не менш цікавий, але зовсім інший світ дорослих... У цих юнаків і дівчат усе попереду...

Мимоволі пригадуються долі їхніх ровесників, яким поталанило значно менше, — випускників 41-го. Не кожен тоді встиг відтанцювати свій бал, а вузом, у якому отримали перші, жорстокі уроки життя, для багатьох стала війна.

Ветеран Великої Вітчизняної Сергій Зайчковський разом із випускним відсвяткував своє вісімнадцятиріччя. Тож цей день — 17 травня — згадує з особливою теплотою. Можливо тому, що душа пригріла останній світлий спогад перед цілою низкою холодних сірих, неюнацьких буднів. Напередодні випускного вечора, пригадує Сергій Олександрович, клопотів було чимало. Його однокласники — учні середньої школи у Кам'янці-Дніпровській на Запоріжжі — готувалися до свята заздалегідь.

— Жили ми тоді набагато скромніше. Не було в нас такого красивого вбрання, як у теперішніх випускників. Не скажу точно, але, мабуть, ні хлопці, ні дівчата спеціально для цієї події нічого не шили і не купували — в кого що було, у тому й приходили. Основну частку організаційної роботи на себе взяли батьки. Але й ми метушилися: хотіли зробити все якнайкраще — ходили в колгосп і в радгосп, просили, щоб нам виписали продукти за дешевшими цінами. Пам'ятаю, що за вином їздили аж до Нікополя. На свято до нас прийшло чимало партійних діячів, навіть кореспондент був (казали, наче з Києва). Спочатку ми частувалися в одній залі, а батьки в іншій. Проте через якийсь час все змішалося.

Вранці ми з однокласниками пішли на Дніпро — каталися на човнах... Одне слово, відгуляли випускний вечір на славу. А був у нашій школі випускний клас вечірників. Звісно, там навчалися старші люди, всі працювали, і через це не мали змоги святкувати з нами, то їм перенесли бенкет на неділю 22-го. У них випускного не було: декого з хлопців вже того дня забрали до військкомату.

Початок війни в мене асоціюється з радіо — ці круглі «тарілки» тільки-но почали входити в моду. Була така і в нас. Тоді по молодості не надав значення виступу В'ячеслава Молотова. Але добре пам'ятаю, як чоловік моєї сестри сказав тоді дивні для мене слова: «Почалася війна...»

На той період Олександр Зайчковський вважався допризовником. Тож рюкзак, з яким раніше ходив у шкільні походи, з першого дня війни був спакованим: нехитрі предмети першої необхідності мали стати у нагоді, коли раптово доведеться піти в Армію. Проте ситуація склалася так, що призову не дочекався — пішов добровольцем.

Схожі спогади й у Героя Радянського Союзу Геннадія Кузенка. У шкільні роки, які пройшли на Кубані, в Краснодарському краї, він активно займався спортом: гімнастика, легка атлетика, футбол, волейбол, захоплювався їздою на велосипеді. Останній йому дістався у спадок після трьох старших братів і сестри, які роз'їхалися по світу. Тож стан його двоколесної машини був досить жалюгідний. Проте навіть на такому транспорті Геннадій Артемович наважився взяти участь у велопробізі на дистанцію 140 кілометрів (за два дні!). А вручення атестатів відбувалося 21 червня. Тоді ж гуляли й випускний вечір:

— Моїм однокласникам дісталася лише пляшка вина, — пригадує Геннадій Артемович. — Та був концерт, танці, тож веселилися. Потім пішли гуляти. Додому я повернувся десь о п'ятій. Звісно, одразу ліг спати, але десь о дванадцятій мене розбудила мама: «Сину, піднімайся, зараз щось важливе по радіо передаватимуть!». Так і дізнався, що розпочалася війна. Того самого дня побіг у військкомат, але було дуже багато людей — на прийом попав десь аж на третій день.

Ще в школі Геннадій Кузенко мріяв вступити до військово-морської медичної академії. Навіть мав вже виклик для складання вступних іспитів. Проте на запитання, чи не шкодує, що війна стала на перешкоді навчанню, ветеран відповідає з обуренням:

— Звичайно, ні! Не лише у мене така доля. Ми захищали Батьківщину, а це свята справа. Адже для нас армія була школою виховання, мужності, любові до краю. А зараз молодь росте пасивною й байдужою. І нам, ветеранам, особливо важко на це дивитися. А те, що я не став лікарем, не головне. До речі, двоє моїх дітей працюють медиками.

Турбує інертність нового покоління й Героя Радянського Союзу Івана Матвієнка. Він також закінчив навчання в 41-му. Щоправда, випускного не пригадує, бо саме тоді хворів. Однак добре пам'ятає настрій, який панував на той час серед однокласників. Вони були значно дружніші, підтримували одне одного. От і коли взнали, що почалася війна, до військкомату пішли всі разом. Навіть батькам нічого не сказали. Іван Андрійович переконаний: якби не ця дружба, то війни б не виграли. Тому він вважає, що з перебудовою наша країна чимало втратила, насамперед у вихованні молоді.

Такими були випускники 41-го — молодими, завзятими, відважними, самовідданими. Чи всі ці слова з упевненістю можна застосувати для характеристики нинішнього покоління?

Надія ГОРБАТЮК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

P. S. Особлива подяка за надану інформацію Національному музею Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років.

Батьки Івана Матвієнка навіть не знали, що їх син пішов у військкомат.

Геннадій Кузенко й досі береже атестат зрілості, виданий йому влітку 1941-го.

ЕКОНОМІКА

Некопійчана справа

25 червня — День митної служби України

Серед багатьох цифр, які так чи інакше характеризують роботу чопських митників, дві дуже промовисті. За п'ять місяців Чопська митниця перерахувала до бюджету 42 мільйони 740 тисяч гривень (торік за такий же період — 16 мільйонів 452 тисячі). На міжнародному автомобільному пункті пропуску «Тиса» догляд автомобіля займає в середньому не більше хвилини. І це за умов, коли тут триває реконструкція!

Фото автора.

Начальник Чопської митниці Іван Палешник.

Кінців не сховати

Івана Палешника, фізика за фахом, начальником Чопської митниці призначили в листопаді минулого року.

— Власне, історія митної служби на Закарпатті починалася саме з нас, — розповідає Іван Іванович. — Чопську митницю створили у вересні сорок п'ятого. Її діяльність тоді поширювалася на все Закарпаття, тобто на кордони з трьома державами — Чехословаччиною, Угорщиною та Румунією. Нині ми входимо до складу Карпатської регіональної митниці трьома митними постами — «Тиса», «Чоп-залізничний» та «Мукачеве». Перші два функціонують у режимі міжнародних, чи не найбільші в Україні. А ще — чотири міжнародні пункти пропуску...

— Цікаво, яку контрабанду вперше виявили на Чопській митниці?

— Перетнули шлях незаконному вивезенню 340 тисяч угорських пенгів і 4 тисяч 200 чехословацьких крон. Гроші виявили під час догляду вантажу кухонної солі. А в грудні сорок п'ятого в несупроводжуваному вантажі було приховано 12 тисяч 400 радянських рублів і майже 1200 чехословацьких крон. Траплялися навіть шпигунські, майже детективні, справи: фотоплівки з оборонними об'єктами Союзу, записи про дислокацію радянських артилерійських баз, радарних установок тощо. Щоправда, тодішні обсяги роботи з нинішніми не зрівняти. Приміром, за 1946 рік було зафіксовано 194 порушення митних правил, а тепер їх — за дві тисячі. Вантажопотік зріс із 600 тисяч тонн до 26 мільйонів тонн, пасажиропотік — із 170 тисяч до 2 мільйонів чоловік.

— Серед порушень митних правил є, очевидно, резонансні?

— Безперечно. Наприклад, спроба київського підприємства «Прінт-експрес» незаконно перевезти до Угорщини партію реле часу. Неліквідних, виготовлених ще на початку дев'яностих років. Заявлена митна вартість — 7 мільйонів 350 тисяч гривень — породила сумнів: часом не із золота вони? Під час ретельної перевірки ми встановили фактичну вартість — 648 тисяч гривень. Отже, мета нахабного завищення ціни була одна —отримати у вигляді відшкодованого ПДВ 20 відсотків вартості вантажу. Це «повітря», якби оборудка вдалася, дало б спритникам більш як мільйон гривень навару. А фіктивні документи під час перетину кордону можна б і в Тису викинути.

Часто-густо буває навпаки — занижують митну вартість товару. Це тоді, коли імпортер прагне уникнути повної сплати ввізного мита й інших обов'язкових платежів. При цьому оформлюють два «пакети» документів — справжній і липовий, з вочевидь заниженими цінами. Найчастіше — під час завезення дорогих і висококліквідних товарів. Не кажу вже про пряму контрабанду — замовлені наперед і зареєстровані в Україні авто, яких насправді на території нашої країни немає. Техпаспорт, номерні знаки та інші потрібні документи перевозять за кордон, і автомобіль уже готовий до переїзду через митницю як такий, що перебував у тимчасовому користуванні. Нинішнього року виявлено вже десять таких афер, у семи — порушено кримінальні справи. Роботу цю ведемо спільно з управлінням СБУ в Закарпатській області. Проти контрабандного транзиту застосовуємо надійні ліки —грошову заставу. Коли авто покидає територію нашої держави, заставу повертають його власникові. Якщо ні — її переказують до держбюджету, а автомобіль оголошують у розшук.

Час мужніння

— Контрабандисти вважають себе інтелектуалами. І, схоже, небезпідставно...

— Атож. Тому митникам теж підвищують фахову майстерність, особливо в економічних та юридичних питаннях. Та дошкуляє недосконалість нашого законодавства. Передусім у частині пільг, що їх надають суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності. Проілюструю на прикладі. Одне з СП має свою філію на Закарпатті. Поки йде вивчення справи, від конкретних адрес утримаюся. Отже, ця фірма досі користується пільгами, передбаченими законом про іноземні інвестиції, прийнятим у березні 1992 року. А дія його обмежувалася десятирічним терміном. Зауважу, пільги зосталися лише на імпорт сировини, котру ввозять спільні підприємства для потреб власного виробництва. А згадана комерційна структура завозить з-за кордону транспортні засоби, побутову техніку, харчові продукти, інші висококліквідні товари. Протягом 2001 року пільги ці сягнули 123 мільйонів гривень! Така діяльність негативно позначається на виконанні нашою митницею показників зі справляння митних податків та зборів. І ще одне. З активізацією діяльності філії скоротилися імпортні поставки товарів іншими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, котрі таких пільг не мають. Їхні товари дорожчі, а тому неконкурентоспроможні за цінами. Таких лазівок у нашому законодавстві чимало. Для того, щоб митник міг нині грамотно працювати, він мусить знати 9 тисяч нормативних документів! Тому і митникам, і державі вкрай потрібен новий Митний кодекс, розроблений на засадах міжнародного митного законодавства. З його прийняттям така величезна кількість різних документів автоматично відпаде, бо їх буде зведено в єдиний блок. Проте вже скільки років наші парламентарії ніяк не спроможуться «народити» його.

▪ ▪ ▪

У 1946 році було зафіксовано 194 порушення митних правил, а тепер їх — за дві тисячі

▪

Реконструкція на ходу

Начальник господарсько-експлуатаційного відділу Чопської митниці Віктор Купар контролює хід реконструкції пункту пропуску «Тиса», яка має добігти кінця вже 16 липня цього року.

— Тендер на реконструкцію пункту пропуску виграло науково-виробниче інноваційне підприємство «Струм» з Вінниці, — розповідає він. — Роботи розпочалися ще 17 жовтня 2000 року. Після реконструкції пропускна спроможність (по 10 смуг на в'їзд і виїзд) пункту істотно зросте і для легкових, і для вантажних автомобілів, і для автобусів. Матимемо й «зелений» коридор. Триває реконструкція естакади та головного корпусу. Уже тепер значно поліпшилися умови праці митників — до їх послуг комп'ютерна мережа, закільцьована в загальну систему Держмитслужби, сучасні приміщення з кондиціонерами. Дедалі комфортніше почуваються міжнародні автоперевізники. Добре оснащено складські приміщення, і для навантажувально-розвантажувальних робіт також.

Заступник начальника Карпатської регіональної митниці Валерій Борисов зазначає, що графік робіт дещо змінено через затримку платежів «Струмові», але обіцяє, що до 16 липня будову буде представлено для прийому комісії. Будівництво не стоїть на заваді оформленню вантажів та обслуговуванню людей. Більшість смуг уже інтенсивно працює. За словами головного інспектора пасажирського відділу Йосипа Кречка, для митного догляду автомобіля, вміст якого не викликає якихось сумнівів, потрібно буде не більше хвилини.

— Щоранку, рівно о дев'ятій, наші митники зустрічаються на червоній смузі, тобто на мосту через Тису, зі своїми угорськими колегами й узгоджують спільний план дій, з тим щоб люди й вантажі не простоювали у чергах, — додає Іван Палешник. — Обмінюємося оперативною інформацією, знаходимо взаєморозуміння.

Високу оперативність роботи митників та прикордонників України й Угорщини підтвердив і водій «дев'ятки» ужгородець Шандор Ковач. Він має родичів у Ніредьгазі й часто їх навідує. Для перетину двох кордонів, за його словами, треба затратити від тридцяти хвилин до півтори години — залежно від насиченості транспортного потоку.

Чопська брама в Європу набуває справді європейських рис. Облаштовуються і пункти пропуску залізничного транспорту. А тим часом дедалі реальнішою стає ідея зробити Тису судноплавною, з виходом на Дунай, і спорудити тут річковий порт.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Україно-угорський кордон.

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Його літа на славу Музиці

Вважається, живих класиків нема. Спитай у нас: чия пісня «Вівці мої, вівці...»? Скажемо: народна! А й справді народна, її мільйони слухали. Але автор у неї є, і цей класик живе поміж нас. І літ йому зовсім трохи. Як кажуть у його краях: «Мені сорок літ. Сорок з цего боку, сорок з того, а всього вісімдесєть!» От йому якраз — «вісімдесєть».

Михайло Петрович Гринишин... Його життя — фактично вся біографію українського хорового співу другої половини XX століття. А вчителі в нього які: Соломія Крушельницька, Станіслав Людкевич, Микола Колесса, Василь Барвінський, Костянтин Пігров, Станіслав Загрецький, Павло Муравський! Втім, учився Гринишин у складні часи. Приміром, син Миколи Лисенка — Остап —читав тоді у Львівській консерваторії такий предмет, як «Українська народна творчість». А «свідомі» студенти (їх було у групі троє) вимагали читати російською мовою. Гринишин сказав на партзборах (не будучи партійним): може, й українську мову викладати російською?! Тут же — наказ ректора (за оригіналом): «Студента Гринишина — III курс диригентсько-хоровий факультет відчислити з консерваторії з 18.03.1950 р. як скрившого від колективу свою участь в українській буржуазно-націоналістичній молодіжній організації». Куди йти? Пішов прямо в КДБ. Там поспівчували: «Будеш співробітничати — завтра знов станеш студентом». Не схотів. Написав «батькові всіх народів». Відповіли: «Получив Ваше письмо на имя тов. Сталина, отвечаем: восстановление Вас студентом Львовской консерватории не представляется возможным». Лише хрущовська відлига дала змогу вчитися, але вже в Одеській консерваторії.

Михайло Гринишин з самого початку творчої роботи став не просто хормейстером, а активним будівничим хорового руху. А в 50-х роках у кожній області України створювали показові ансамблі української пісні, які мусили славити радянський спосіб життя. Для Гуцульського ансамблю пісні і танцю Івано-Франківської філармонії, де після консерваторії Михайло Петрович був хормейстером, а згодом художнім керівником і головним диригентом, ця ангажованість диктувалась особливо (адже щойно «приєднаний» регіон). Але крізь усі перепони Гринишин натхненно оприлюднював розкуту стихію співочого світу рідних Карпат. Запорукою його намірів була виняткова краса народної пісні. В цьому контексті його легендарні «Вівці мої, вівці» є не просто піснею, а й певним художнім кодом, що програмував свідомість масового слухача на справжні людські цінності. Такі пісні зберегли лице народу. Михайло Гринишин, як і А. Авдієвський, А. Кушніренко та інші митці, стоячи біля керма популярних хорових об'єднань, з честю виконали у той складний час свою мистецько-патріотичну місію.

Не менш значна й педагогічна діяльність Гринишина. Він розпочав її ще в Івано-Франківську. Досвід виконавця, мудрість, любов до справи стали запорукою успіху. У 1970 році його було запрошено до щойно відкритого столичного Інституту культури на кафедру хорового диригування, яку згодом очолив. В Києві Михайло Петрович став масштабним діячем музичної культури. Згуртував на кафедрі перспективну молодь: І. Томашевський, А. Мархлевський, Т. Малицька, Л. Бухонська, І. Павленко, О. Охранчук. Сьогодні це вже найавторитетніші фахівці. А тоді на кафедрі працювали визнані диригенти — А. Авдієвський, Б. Антків, В. Суржа, В. Тищенко, І. Гамкало. За короткий термін мішаний хор кафедри хорового диригування (художній керівник А. Мархлевський) став популярним. Він виконував вітчизняну й зарубіжну класику, хоровий модерн. Колектив у найпрестижніших залах Києва постійно збирав витончену слухацьку аудиторію. З не меншим успіхом працював жіночий хор кафедри під орудою Т. Малицької та Л. Бухонської. Випускники-хормейстери скоро стали бажаними в усіх регіонах України. Це покоління — певний етап співочого просвітництва 70-х—початку 90-х років.

Важлива риса Гринишина-педагога — аналітичний підхід до справи. Він сам написав майже 160 наукових робіт і всіляко підтримував викладачів і студентів, які мали хист до науки. Його кафедра за теоретичним забезпеченням вважалася найкращою. Природний артистизм Михайла Петровича видно і в його блискучій публіцистиці. Його статті влучні, переконливі, толерантні. Він надто добре знає і «кухню», і стратегію українського хорового руху, та ніколи не дозволяє собі ніякої зверхності. Так, як Гринишин вів цілих 16 років популярну телепрограму «Сонячні кларнети», мабуть, ніхто й ніколи не повторить. Цей унікальний досвід співтворчості аматорської та професіональної хорової стихії лишився у пам'яті як взірець ідеального вирішення проблеми духовного розвитку наших співвітчизників.

Михайло Петрович Гринишин і сьогодні в епіцентрі життя. Він народний артист України, заслужений діяч мистецтв, професор, нещодавно нагороджений орденом «За заслуги». За правом багатолітнього знайомства бажаю Вам, Михайле Петровичу, натхнення, здоров'я, довголіття на радість людям і на славу Музиці!

Анатолій ЛАЩЕНКО,
доктор мистецтвознавства, професор.

Сітка на... апетит,

що її вдягає одеський професор-медик Володимир Грубник

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Цю жінку знаю років з вісім—дев'ять — познайомилися невдовзі після того, як обзавівся «фазендою» в Біляївському районі. Якось випало навіть бути разом на одному з весіль. Саме тоді, кажучи відверто, мені стало по-справжньому її жаль. Коли вже випили по чарці-другій і пішли в танок, вступила до гурту, не втримавшись, і та жінка. Та вже за хвилину вхопилася раптом за серце, впала б, мабуть, якби не підхопили дужі руки її чоловіка та ще когось із гостей. Відвели жінку в тінь, посадили на лаву, дали води... А вона все не могла прийти до тями — дихала, наче аж стогнала. Невдовзі чоловік попрохав водія однієї з автомашин весільного кортежу відвезти їх додому — не догуляли весілля. Воно й зрозуміло — жінка вочевидь страждала від ожиріння: її вага сягала десь 160—170 кілограмів...

А не так давно зустрів ту саму жінку знову. Якби не обізвалася, то, безперечно, пройшов би мимо. Бо нізащо не впізнав би: переді мною стояла зовсім інша людина — елегантна молодиця з цілком, так би мовити, пристойними для 45-річного віку формами. Вона схудла принаймні наполовину. Обличчя помолоділо, покрасивішало — куди поділися складки на підборідді, хвороблива одутлість щік.

— Здивовані? — запитала. — Я й сама досі дивуюся, хоча отакою є вже кілька місяців. За все завдячую професорові Грубнику...

...Володимира Грубника пам'ятаю з тих часів, коли він не був ще не тільки професором, а й навіть просто лікарем. Працював я тоді в редакції комінтернівської районної газети «Слава хлібороба», приміщення якої розміщувалося поряд з районною лікарнею. Авторитетним господарем в останній був хірург Володимир Грубник-старший, до якого їхали на операції не лише з усієї області, а й навіть з інших регіонів. До батька, повз редакцію, бігав син. Володимир-молодший, ще школяр. Не знаю, чи пускав його тоді батько на операції, але те, що Вовка проводив у лікарні весь позашкільний час — це факт. Якось навіть запитав його:

— І ким же, як виростеш, будеш?

Відповів з дитячою безпосередністю, не роздумуючи:

— Знаменитим хірургом, як тато...

...Не одне десятиліття відтоді сплило. І Володимир Володимирович Грубник таки справді став знаменитим хірургом — доктором медичних наук, професором, завідувачем кафедри хірургічних хвороб Одеського медичного університету, лауреатом Державної премії України. Його знають не тільки в нашій країні, а й за кордоном. На його думку зважають світила медицини в усіх краях. Адже вчений не лише розробляє оригінальні наукові новації, а й результативно впроваджує їх у медичну практику власними руками, що неабияк поціновується. Це з його ініціативи, під його керівництвом на кафедрі вже ось понад півтора десятка літ активно вивчають, лікують, зокрема і АКО (аліментарно-конституціональне ожиріння).

Ні, В. Грубник не став тут, як у інших напрямах, першовідкривачем і першопроходцем. Відомо, що у 80-ті роки американський хірург українського походження Л. Кузьмак запропонував оригінальний метод формування так званого «малого шлунка», який позбавив хвороби переїдання й ожиріння, повернув до повноцінного життя тисячі й тисячі людей. Його суть у тому, що хірург одягає на шлунок пацієнта силіконове кільце діаметром 10—12 сантиметрів, тим самим формуючи мовби два відділення — верхнє й нижнє, а саме в першому є рецептори, тобто чутливі нервові волокна, що діють на зразок своєрідних датчиків. Отже, тільки-но верхня «камера» шлунку наповнюється їжею, надходить сигнал: усе, ти вже наївся! І людина, втративши апетит, припиняє вживати страву. А перед тим хворий не міг нерідко зупинитися й після споживання 10—15 кілограмів їжі, дехто задовольнявся аж 20—30 кілограмами. Погамувати апетит силою власної волі такі люди зазвичай не можуть, а якщо і вдаються до дієти чи лікувального голодування, то терпіння вистачає ненадовго: скинувши десяток—другий кілограмів ваги, потім набирають її ще більше. Лікуванням крайнього ступеня ожиріння за методом Л. Кузьмака і займаються за кордоном деякі хірурги. Рятуючи людей не тільки від ожиріння, а й від багатьох інших недуг, що його супроводжують, — гіпертонії, серцевої недостатності, захворювань дихальних шляхів, системи травлення, цукрового діабету тощо.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

В. Грубник техніку лапароскопічної операції з формування «малого шлунка» опановував у клініці відомого бельгійського професора Д. Кадьєрі. Й уже там, творчо осмислюючи її, думав про вдосконалення усталеної практики. Вже потім, удома, розробив свій власний, доволі оригінальний метод проведення операцій. Тонкощів є немало, а найвидиміша деталь — застосування замість силіконового кільця стрічки зі штучними судинами чи спеціальної поліпропіленової сітки.

— Це десь у десять разів знизило собівартість операцій, — каже Володимир Грубник. — аж ніяк не позначаючися на їх якості... Наша практика засвідчила, що через рік після такої лапароскопічної операції фізична вага людини наближається до її індивідуальної норми і залишається на цій відмітці практично постійно. Водночас пацієнт позбавляється багатьох супутніх захворювань...

«Малі шлунки» у товстунів, окрім одесита В. Грубника, в Україні ще здатний формувати киянин доктор медичних наук С. Лаврик. Ото й усе. Небагато таких фахівців і в інших країнах. А товстунів? Третина населення країн СНД, вважай, страждає від надмірної маси свого тіла. Це не значить, звичайно, що кожен з товстунів потребує хірургічної операції, є й інші методи лікування. Та немало й таких, які без лапароскопічної операції на шлунку, тепер уже можна сказати, за методом одеського професора Володимира Грубника приречені на інвалідність у віці 40—50 років. Або чиєсь життя взагалі опиняється під загрозою.

І вчений-практик, викладаючи ще й у медичному вузі, наполегливо й уміло готує молодих фахівців, які в майбутньому теж могли б приборкувати апетити своїх пацієнтів-товстунів.

...Ну а моя давня знайома наприкінці розмови пожартувала:

— Хай тепер запрошують на весілля — я й молодих перетанцюю.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Наталя не любить слово «каліка»

Моя перша реакція під час знайомства з Наталею була несподіваною навіть для мене.

— Гарний вигляд маєте, — раптом сказала я і злякалася, що такий комплімент в Наталчиному становищі можна розцінити неоднозначно. Але я не кривила душею, промовляла щиро, з великою радістю і навіть з якимось полегшенням. Адже я готувалася побачити змучену болем, надломлену страхом і самотністю каліку, яка ось уже три роки прикута до ліжка тяжкою недугою. Як же я зраділа такій омані. Переді мною лежала приємна життєрадісна дівчина з запальними очима. Це вони світилися. Я була вражена внутрішньою силою. Тоді я й сказала:

— Гарний маєте вигляд.

Наталка сприйняла мій комплімент правильно. Відповіла: «Я не завжди була такою». І почала розповідати свою історію.

Того зимового ранку Наталя збиралася до школи довше звичайного. Раптом почала боліти спина, і 17-річна дівчина здивувалася. Не стара ж бо, щоб дошкуляв радикуліт. Але сиділи на уроках не змогла і пішла додому. Другого дня стан погіршився, а під вечір біль у спині був такий сильний, що Наталчина мама викликала швидку допомогу. Через два дні дівчина перестала ходити. А згодом лікарі попередили батьків: «Готуйтеся до найгіршого. Ваша донька жити не буде». Жодна луганська лікарня не хотіла брати таку хвору. Хоча офіційно про це ніхто не заявляв. А хвороба тим часом прогресувала. Біль окупував уже майже все тіло і постійно тримав у лещатах, лише інколи відпускаючи Наталю в забуття. Про результати першої пункції дівчина не знає, після другої такої операції їй сказали: «У тебе все в гною, готуйся, будемо чистити». Хірурги зробили все, щоб полегшити страждання Наталки. Після операції біль ущух, але тіло до грудей втратило здатність рухатися і відчувати. Імунна система ослаблена, організм відмовлявся боротися. Інколи Наталка перебувала в такому стані, що не розуміла, де вона і навіщо чіпляється за цей живий світ, який так її відштовхує. Але виборсалася. Почала жити і боротися за себе. Та про одужання ще зарано вести мову.

Лікарі поставили діагноз: мієліт. Боротьба з цією хворобою — тривала, виснажлива і дорога. На тлі інфекції з'явилися інші болячки, які дошкуляють дівчині ось уже майже два роки. Через несумлінність медперсоналу в хворої відкрилося п'ять ран, і вони не дають спокою ні вдень ні вночі.

Наталчина мама змушена була піти з роботи. Але окрім Наташі в сім'ї росте ще син, і одна батьківська зарплата прогодувати всіх не може, тим паче сплатити за лікування доньки. Родина живе в дуже тяжких умовах. А питання стоїть так: будуть гроші — Наталку поставлять на ноги, не буде — так і залишиться лежати на лікарняному ліжку. І хоч би як презирливо вона ставилася до слова «каліка», їй доведеться погодитися з цим соціальним статусом, хоча нині його все ще не сприймає. Дівчина, приміром, відмовляється спілкуватися з членами товариства інвалідів і розмірковує так:

— Їм уже винесли вирок і налаштували на життя за умов інвалідності. Вони й мене намагаються налаштувати на це. А я не хочу. У мене не все ще втрачено, вироку немає, отже, я маю за себе боротися. Може, мені й дано такі випробування, щоб багато чого зрозуміла в житті. Вдача в мене інша.

Так, характер у Наталки сильний. Дівчина не впадає у відчай і вірить у те, що одного разу вона встане з ліжка і скаже мамі: «Який жахливий сон мені наснився». Відчинить вікно і гукне сусідському хлопчику, який ганяє на велосипеді:

— Агов, дай покататися!

Вона мріє лише про ті дні, коли буде здоровою, повноцінною людиною і готується до цього. Торік Наталя вступила до Луганського педагогічного університету на факультет дошкільного виховання. Перший курс уже позаду. Щодня робить фізичні вправи, хоча біль її не відпускає. Але хоч як парадоксально, інколи цей біль навіть радує дівчину: болять ноги — отже, вони живі, відчула якийсь порух у стегні — можна сподіватися на ліпше. Тим паче що хребет цілий. Рани не заживають, але ситуація вже не така драматична, як раніше. Наталя продовжує курс лікування, після чого їй зроблять операцію. Дівчина сподівається, що саме операція допоможе їй стати на ноги. А ще вона сподівається на людей, котрі допоможуть зібрати кошти для цієї операції. Щоправда, перші спроби залучити до справи милосердя луганських бізнесменів були невдалі. Ніхто з них на прохання дівчини не відгукнувся. Але Наталка не впадає у відчай:

— Якби світ складався лише з Луганської області, я уже давно поховала б свою надію. Але Україна велика і в ній багато людей, котрі не залишать мене в біді, тому я впевнена, що в мене все буде добре.

Не відніматимемо у Наталі Донцової її останню надію.

Алла АНТИПОВА.

Рахунки для переказів по Україні:

м. Луганськ, АБ «Укркомунбанк» МФО 304988,

рахунок 26201103116 — в гривнях,

рахунок 262061311601 — в іноземній валюті

Донцовій Наталії Володимирівні.

Для листів:

91493, м. Луганськ, селище Ювілейне, квартал Запорожченка, б. 13, кв. 62.

ТРАГЕДІЇ

Розбита дорога коштувала життя

П'ятеро підлітків загинуло, ще один — у реанімації в тяжкому стані. Так закінчилася спроба сімферопольських школярів відзначити успішно складені екзамени прогулянкою містом на батьківській машині. Однією з причин аварії працівники ДАІ вважають незадовільний стан покриття дороги, розбитої після прокладання газової магістралі. І попереджають: переповнені з початком курортного сезону кримські траси стали надто небезпечні для учасників дорожнього руху — вже цьогоріч кількість серйозних автокатастроф на них сягнуло більш як півтисячі.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Приборкати блискавку — які проблеми?

Інститут «Блискавка» Національного технічного університету «ХПІ» — об'єкт національного надбання України

НАУКА

Героїв хрестоматійної повісті Даниїла Граніна свого часу знав кожний радянський школяр. Люди, які приборкали блискавку, були такою само гордістю держави і таким само символом епохи, як люди, котрі підкорили космос. Що ми знаємо про них тепер? А між іншим, вони живі. Незважаючи на величезні труднощі нашої перехідної економіки, вчені як і раніше самовіддано виконують свій обов'язок і примудряються при цьому бути затребуваними і в своїй країні, і за її межами. Статус, кажуть, зобов'язує. Унікального науково-дослідного проектно-конструкторського інституту, таких, як він, — лише п'ять у світі. Цього року дослідній базі Харківського НДПКІ «Блискавка» Кабінетом Міністрів України присвоєно статус «національне надбання України». А «материнська плата» дослідного закладу — Національний технічний університет «ХПІ» — народжує нове покоління гідних продовжувачів наукових традицій країни.

Володимир КРАВЧЕНКО.

Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ.

Перша наукова школа високовольтної імпульсної техніки виникла в 30-х роках тепер уже минулого століття. Тоді у високовольтній лабораторії на кафедрі передачі електричної енергії Харківського електротехнічного інституту (пізніше Політехнічного) було розроблено і споруджено унікальний за світовими мірками того часу генератор штучних блискавок з робочою напругою в три мільйони вольт. Зроблено це було для випробувань електроенергетичної системи Донбасу на стійкість до впливу грози. Через двадцять років потому на базі тої самої кафедри створено науково-дослідну лабораторію під керівництвом талановитого вченого-новатора С. Фертика, головне завдання якої полягало в розробці потужних механічних випрямлячів струму для потреб кольорової металургії. Одночасно було розроблено і запущено найпотужніший у колишньому СРСР п'ятимільйоновольтний генератор імпульсів напруги для випробувань силових трансформаторів. Світову славу здобули виконані в Харкові дослідження електромагнітних процесів та їхній вплив на об'єкти аерокосмічної техніки. Унікальний генератор штучних блискавок на 15 мільйонів вольт для наукових досліджень фізики блискавки став вінцем розробок колективу інституту «Блискавка». Кожний літак за час експлуатації 15—20 разів піддається ударові блискавки, тобто приблизно раз на рік екіпаж та пасажири ризикують своїми життями через відмову радіоелектронної та електротехнічної апаратури. Ще свіжі в пам'яті вибух трансформатора на Запорізькій та аварійна ситуація на Південноукраїнській АЕС, пов'язані з грозовими впливами, коли було знеструмлено кілька населених пунктів, а можливі наслідки важко було навіть спрогнозувати. Щоб почуватися спокійно і захищено за таких ситуацій, і працюють понад двісті осіб нашої найбільшої в Європі науково-виробничої і дослідної організації.

Нині на навколоземній орбіті працює, виконуючи програму «Альфа», російсько-американський космічний екіпаж. Так от, навряд чи цей політ відбувся б без фахівців харківського інституту «Блискавка». Адже під час підготовки до польоту російська сторона мала забезпечити вимоги електромагнітної сумісності стикувального модуля космічного апарата: без цього американські партнери не приймали його в експлуатацію. Здійснити цю роботу доручили харківським політехнікам.

Інститут має у своєму розпорядженні величезний науково-виробничий комплекс у самому Харкові та унікальну експериментальну базу площею понад 12 гектарів у передмісті. За своїм технічним оснащенням і практичними можливостями база Харківського інституту не має аналогів не лише в країнах СНД, а й у Європі та Азії. Випробування на уражальний вплив і дестабілізуючу дію потужних електромагнітних перешкод природного і штучного походження важливі для забезпечення безпечної експлуатації всіх об'єктів промислового, культурно-побутового і медичного призначення, які мають радіо- та електротехнічне обладнання.

Маючи ліцензію Національного космічного агентства, харківські «приборкувачі блискавок» не обмежуються «високими польотами», знаходячи безліч варіантів застосування власних можливостей на землі. Зокрема, вчені досліджують гранично допустимі рівні впливу шкідливих електромагнітних випромінень на людину, створюють медичні прилади, які ставлять електромагнітне випромінення на службу людям. Нині робота одного з відділів інституту зосереджена на створенні апаратів для широкосмугової електромагнітної та імпульсної терапії, цікавить учених і обробка різних, у тому числі й харчових, продуктів високовольтними імпульсними впливами для їх мікробіологічного знезараження при збереженні і навіть поліпшенні початкової біологічної та харчової цінності. Встановлено, що така обробка сприяє тривалому (від 10 днів до 10 років) зберіганню соків, молока, молодих вин та інших продуктів, що містять воду, без застосування консервантів. Запатентована харків'янами технологія дає змогу інституту випускати обладнання для країн Євросоюзу. Співпрацюють учені й з місцевими підприємствами харчової промисловості, а також з українською Академією аграрних наук, Міністерством агропромислової політики України, з секцією прикладних проблем Національної академії наук України. Перспективний напрям, який розробляє інститут з початку 90-х років під керівництвом кандидата технічних наук лауреата премії Ради Міністрів СРСР Георгія Колиушка, — електромагнітна діагностика заземлювальних пристроїв електроенергетичних об'єктів. 2000 року вимірювальні комплекси для проведення магнітної діагностики було занесено до реєстру Росії, а поліпшені їх модифікації проходять нині державне випробування для внесення до реєстру України. Це обладнання необхідне під час визначення плану розміщення заземлювальних пристроїв, проведення реконструкції чи ремонтно-відновлювальних робіт для уточнення місць підключення нового чи відновленого електрообладнання, контролю виконання приєднувальних робіт об'єктів, що будуються. З допомогою створеного харків'янами обладнання вже обстежено понад 75 підстанцій в шести областях України.

З відновленням випуску в Україні якісної поліпропіленової плівки економічно виправданим стає також випуск на базі «Блискавки» конкурентоспроможних конденсаторів змінної напруги для компенсації реактивної потужності. В цьому плані харків'яни — провідні виробники в СНД і єдині — в Україні.

Нагальна потреба створення національної бази стандартів у галузі електромагнітної сумісності технічних засобів дала початок роботам і в цьому напрямі. За дев'ять років, що інститут працює як базова організація Технічного комітету України зі стандартизації у сфері електромагнітних систем, було розроблено 7 стандартів України, 2 міждержавні стандарти і гармонізовано більш як 50 стандартів європейської спільноти. Торік експериментальні установки «Блискавки» ввійшли до Міжнародного реєстру унікального дослідного обладнання, яке представляло Україну поруч з аналогічними розробками найрозвиненіших країн світу.

Серед співробітників інституту — три доктори технічних наук, два докторанти, 15 кандидатів технічних наук і два аспіранти, які отримують високі оцінки своїх авторських розробок у США, Великій Британії, Німеччині, Канаді, Франції, Японії, Австрії. Гідні продовжувачі наукової школи техніки та електрофізики високих напруг — молоде покоління учених НДПКІ «Блискавка», серед яких — відомий фахівець у галузі конденсаторобудування доктор технічних наук Валерій Рудаков, дослідник електродинамічних процесів, взаємодії великих струмів з технічними засобами доктор технічних наук Михайло Баранов, провідний спеціаліст у галузі блискавкозахисту та електромагнітної сумісності, доктор технічних наук Володимир Кравченко, докторанти Ігор Яковенко, Микола Бойко та інші. Останніми роками працями харківських дослідників зацікавилися в Національній лабораторії Лос-Аламоса (США). Тамтешні вчені хотіли б використати базу українського інституту для проведення випробувань: меморандум про спільну працю уже підписано. Співпрацює університет «ХПІ» та його підрозділ «Блискавка» також з Вищою Ліонською інженерною школою (Франція). У травні макет експериментальної бази харків'ян експонувався на міжнародній виставці в Китаї, а у вересні буде укладено угоду про використання китайською стороною наших можливостей у космічній галузі. В найближчих планах — підготовка на кафедрі інженерної електрофізики Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» китайських студентів, а також організація тримісячних курсів перепідготовки китайських фахівців.

Але найбільші сподівання університет та інститут покладають на продовження контактів з ученими і виробничниками Росії. Адже високовольтними установками, що їх розробила «Блискавка», оснащено чимало науково-дослідних баз та дослідних центрів Росії — в Москві, Сергієвому Посаді, Санкт-Петербурзі, Арзамасі-16 тощо. В багатьох цих містах успішно трудяться випускники спеціальної кафедри НТУ «Харківський політехнічний інститут» — базового вузу з підготовки унікальних фахівців. У ньому нині викладають багато учених НДПКІ «Блискавка», які, на велику радість багатьох, відзначають, що інтерес до фундаментальних дисциплін переживає нині новий поштовх. Дедалі більше молоді приходить до технічного вузу і потім виявляє бажання працювати в науці. Колектив вузу та дослідного інституту вбачає в цьому закономірний результат мудрого рішення уряду, згідно з яким «Блискавку» визнано національним надбанням України. А ще уряд робить усе, щоб наука не мала проблем з фінансуванням, а вчені могли й надалі робити корисний внесок у підготовку фахівців і в розробку унікальних ноу-хау для нашої економіки.

Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, ректор Національного технічного університету «ХПІ», лауреат Державної премії України, доктор технічних наук, професор; Володимир КРАВЧЕНКО, директор НДПКІ «Блискавка», доктор технічних наук, професор.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3-А) постановою № 9/19 б від 11.06.2002 р. визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство «Сентянівське хлібоприймальне підприємство» (Луганська обл., Слав'яносербський район, смт. Фрунзе, вул. Інтернаціональна, р/р 26001202540001 в АК АПК «Україна», МФО 304137, код00957287) і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Просолупова Олександра Леонідовича (ліцензія № 275 від 12.12.2000, м. Луганск, вул. Ушакова, буд. 9а).

У НОМЕР

Юристи знову змагатимуться. Цього разу не в суді

З липня цього року розпочинається III Всеукраїнський конкурс «Юрист року». Таке рішення прийняв виконком ради Спілки юристів України, який щойно відбувся під головуванням народного депутата України Валерія Євдокимова. Одночасно з проведенням конкурсу «Юрист року», за інформацією першого заступника голови Спілки юристів України, першого заступника голови Комітету Верховної Ради з питань правової політики Миколи Оніщука, відбудеться також конкурс на краще юридичне видання.

На засіданні виконкому ради Спілки юристів України затверджено заходи з підготовки і проведення конкурсів, положення про Всеукраїнський конкурс «Юрист року» та склад Номінаційного комітету конкурсу, до якого увійшли відомі в Україні фахівці з юриспруденції — викладачі і науковці, правники, які практикують, керівники юрисдикційних та правоохоронних органів держави.

Церемонію нагородження переможців і лауреатів конкурсу «Юрист року» планowано провести у травні 2003 року під час урочистих заходів, присвячених 12-й річниці Спілки юристів України. Особливість цьогорічного конкурсу полягає в тому, що за такими номінаціями, як: юрист —працівник органів державної влади і місцевого самоврядування, юрист фірми, що практикує, адвокат, юрисконсульт організації, нотаріус, юрист-журналіст, юрист-викладач, юрист-науковий співробітник, юрист —організатор юридичної освіти і науки подання на переможців і лауреатів конкурсу направляють до Номінаційного комітету через Кримську республіканську, обласні, Київську та Севастопольську міські організації Спілки юристів України. На думку членів виконкому ради спілки, така новація сприятиме розширенню кола учасників конкурсу, підвищенню авторитету регіональних організацій спілки.

V Всеукраїнський конкурс на краще юридичне видання буде проведено за підсумками наукових публікацій і видань, що були здійснені у 2002—2003 роках. Конкурс розпочнеться у жовтні 2002 року і завершиться церемонією нагородження переможців у жовтні наступного року напередодні професійного свята правників — Дня юриста.

Олег СУХОРУКОВ, член ради Спілки юристів України.

Суперник нафти і газу

Група вчених з Херсона розробила і запатентувала надзвичайно простий і економічний спосіб видобутку сірководню з Чорного моря.

Коментує віце-президент ПАЧЕС, академік Академії економічних наук України Олександр Пухкал:

— Країни ПАЧЕС давно б'ють на сполох, що Чорне море через непродуману господарську діяльність за 20—30 років може стати мертвим. Якщо у 1990 році, наприклад, через велику концентрацію сірководню в його воді життя вже не було на глибині 200 метрів, то за десять років рівень газу піднявся до 160-метрового шару водної поверхні, що загрожує живим організмам.

Таврійські винахідники знайшли спосіб, коли сірководень «сам виходить на поверхню», запропонували його "збирання" та перегін на метан, аміак тощо.

На Генеральній асамблеї ПАЧЕС українська делегація порушила питання про виділення гранту в розмірі 100—150 тисяч доларів для налагодження експериментального видобутку сірководню з дна Чорного моря, оскільки ця проблема не лише українська, а й, скоріше, — міжнародна.

Той, хто виявить бажання інвестувати цей проект, через якийсь час може стати монополістом з видобутку сірководню — невичерпної «золотої жили» енергосировини.

Записала Галина МОЙСЕЄВА.

Сагайдачний — серед пріоритетів

До кожного фельдшерсько-акушерського пункту, до кожної школи запланували підключити газ у Чемеровецькому районі, що на Хмельниччині. Торік дев'ять шкіл отримало голубе паливо, до кінця нинішнього до них додасться ще п'ять.

Найхолодніше районній культурі: досі грілося від газу всього три будинки культури, у 2002 році їх має стати на десять більше.

У Чемерівцях уміють будувати народним методом, використовуючи прибутки господарств. Нині чемерівчани власними силами будують сучасний стадіон, православний храм та пам'ятник Сагайдачному. Такі пріоритети сучасної української провінції.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

«Оце пофортунило! Якраз за моїм профілем!»

(Початок на 1-й стор.).

Незважаючи на розкішну бороду Гавриїла Тимофійовича, я навіть не повірив, що йому вже 76: під вагою років він швидкий, енергійний у рухах і мові, дужий в руках, а його висока, близько двох метрів статура й не збирається горбитися.

— Як удалося, дай вам Боже здоров'я ще на багато десятиліть, отак зберегти себе?

— І сам не відаю, — засміявся. — Мабуть, робота з дитинства на прямих ногах тримає.

А життя у Гавриїла Тимофійовича склалося аж надто непросто. Рано втративши батька й матір, ще підлітком працював на хазяїна. Потім об'їздив півсвіту як будівельник, три десятки літ працював водієм. Поховав першу дружину й сина, дві дочки залишилися на його руках. Потім одружився вдруге, додалися діти нової дружини.

— Маю, отож, велику сім'ю, пішли один за одним онуки...

Ремонтує «залізяччя», порається на городі, має конячину й повозку — в господарстві вони незамінні. Полюбляє посидіти з вудкою: їхня Муравлівка — над одним з великих придунайських озер з дещо дивною назвою Китай.

— Та останнім часом клює погано — виловили все браконьєри...

— А з «Голосом України» подружилися давно? — запитую.

— Та невдовзі після виходу перших номерів, ще в 1991 році. Чекав якось в Одесі автобуса, купив кілька газет, щоб час швидше минав. Зокрема, й вашу газету. Сподобалася одразу і, сподіваюся, назавжди.

— Так-так, — підтримує дружина. — Читаємо її усією сім'єю, переповідаємо публікації сусідам. Умієте відстоювати правду, захищати людей — і надалі так тримайте. Оце вам наш читацький наказ. Кажу щиро: ми вас любимо, поважаємо. Отож найкращі вітання усім голосоукраїнцям!

Георгій ВОРОТНЮК.

Ізмаїльський район Одеської області.

СПОРТ

Сюрприз «Анатолії»

Вітрильний спорт. Сенсаційно завершилася престижна українська регата «Кубок Вадима Гетьмана». Перемогу здобув екіпаж одеського капітана Володимира Богомолкіна на яхті «Анатолія». Не таїна, що багато хто чекав перемоги київського «Гетьмана» на чолі зі знаним дуетом керманичів — багаторазовим чемпіоном Європи Сергієм Пічугіним і досвідченим майстром вітрильної справи Юрієм Семенюком. Але спорт саме і прекрасний різними несподіванками — приємними для одних і прикрими для інших.

А докладну розповідь про ці змагання шукайте в одному з наступних чисел нашої газети.

Корея–Японія: хроніка подій

Футбол. Чемпіонат світу-2002. 1/4 фіналу. 22 червня.

Кванджу. Іспанія—Корея. 3:5 (основний і додатковий час — 0:0, пенальті — 3:5).

Осака. Сенегал—Туреччина. 0:1. Ільхан Мансиз, 94.

Суддівські, м'яко кажучи, викрутаси на світовому чемпіонаті викликали справедливе цунамі гніву в багатьох країнах. І не тільки в тих, хто постраждав від них. Скажімо, в Аргентині пропонують, не зволікаючи, скасувати результати японсько-корейського турніру і взагалі не вважати його чемпіонатом світу.

Кажуть, що у римському суді розпочато кримінальну справу проти еквадорського арбітра Байрона Морени. А президент федерації футболу Іспанії (за сумісництвом ще й віце-президент ФІФА) Ангель Марія Вільяр на знак протесту проти отих чорних діянь кілерів від футбольного арбітражу залишив суддівський комітет ФІФА, у лавах якого перебував.

І зрозуміти цього пана не важко. Адже ми самі бачили, що зробив Гамаль Гандур — арбітр з Єгипту — і його підручні зі збірною Іспанії. Очікувалося, що корейців витягуватимуть до півфіналу. Але щоб отак нахабно і безцеремонно, навіть і в страшному сні не приснилося б. Суддівське тріо, яке обслуговувало поєдинок у Кванджу, не інакше як об'їлося скаженої собачатини. Бо як розцінювати їхній «добрий» жест щодо іспанців, коли не зарахували два чистих взяття піренейцями корейських воріт. І навіть очей від сорому не сховали пани судді.

Але над Кореєю не розверзлися небеса, учора в Сеулі відбувся перший півфінальний матч.

Німеччина — Корея. 1:0. Баллак, 75.

Грозний повернувся

Гарячі дні сьогодні в багатьох клубах української вищої ліги. А в столичному «Арсеналі» вони особливі. Фактично відбувається справжнє народження колективу. Переглядаються кандидати до складу. А оце днями у команди на запрошення міського голови Києва Олександра Омельченка з'явився новий наставник — В'ячеслав Грозний. Цей український тренер багато років працював пліч-о-пліч з Олегом Романцевим у московському «Спартаку», очолював болгарський «Левський», певний час тренував дніпропетровський «Дніпро». І ось тепер зголосився докласти зусиль до програми створення столичного муніципального клубу «Арсенал».

Наші не пасли задніх

Легка атлетика. Аннесі (Франція). На розіграші Кубка Європи кількох українських спортсменів відзначено нагородами. Змагання стрибунок у висоту виграла Ірина Михальченко (1,95). Денис Юрченко був другий у стрибках із жердиною (5,65). Нарешті, Ірина Секачова посіла третє місце у метанні молота (66,88).

В. Б.

ОГОЛОШЕННЯ

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

АБ "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"

01601, Київ, вул. Володимирська, 54
ліц. НБУ №78 від 09.03.2000 р.

Звіт про прибутки та збитки

(тис.гривень)

Рядок	Найменування статті	на 01.01.02	на 01.01.01
1.1.	Процентний дохід	13939	12981
1.2.	Процентні витрати	- 9475	-10782
1.	Чистий процентний дохід	4464	2199
2.1.	Комісійний дохід	1743	1747
2.2.	Комісійні витрати	-1224	-1085
2.	Чистий комісійний дохід	519	662
3.	Дивідендний дохід	0	208
4.	Чистий торговельний дохід	4135	7249
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-176	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	215	113
8.	Операційний дохід	9157	10433
9.	Загальноадміністративні витрати	- 5577	- 6942
10.	Витрати на персонал	-2160	-1450
11.	Прибуток від операцій	1420	2040
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	- 426	-1139
13.	Прибуток до оподаткування	994	902
14.	Податок на прибуток	-189	-168
15.	Прибуток після оподаткування	805	734
16.	Непередбачені доходи/витрати	0	4
17.	Чистий прибуток/збиток банку	805	738
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію		
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію		

Голова Правління О.Д. Крищук
Головний Н.Г. Молібога

Балансовий звіт

(тис.гривень)

Рядок	Найменування статті	на 01.01.02	на 01.01.01
	АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	11761	9296
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	26623	30362
4.	Цінні папери на продаж	9756	600
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	52773	45129
6.	Інвестиційні цінні папери	1563	11041
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	747	367
!	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
9.	Нараховані доходи до отримання	800	1288
10.	Інші активи	5813	2532
11.	Усього активів	109836	100615
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	35546	42280
13.	Кошти клієнтів	38009	22816
14.	Інші депозити	7450	2083
15.	Боргові цінні папери, емітовані банком	1055	4346
!	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
!	2500, 2510	0	0
16.	Нараховані витрати до сплати	283	310
17.	Інші зобов'язання	9462	11645
18.	Усього зобов'язань	91804	83478
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19.	Статутний капітал	15000	15000
20.	Капіталізовані дивіденди	0	0
21.	Акції, викуплені в акціонерів	0	- 90
!	5900	0	0
!	6-7кл.	805	738
22.	Емісійні різниці	0	0
23.	Резерви	110	73
24.	Результати переоцінки	0	0
25.	Нерозподілений прибуток у тому числі,	2117	1416
26.	Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	0	
27.	Усього власного капіталу	18031	17137
28.	Усього пасивів	109836	100615
	Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)	0	0

ЗАО «Альтаир»

сообщает, что общее собрание акционеров состоится 14 августа 2002 года в 13.00 по адресу: г. Горловка, ул. Минина и Пожарского,60.

Повестка дня:

1. Отчет правления о финансово-хозяйственной деятельности общества за 2001 г.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Отчет наблюдательного совета.
4. Утверждение годового отчета и баланса за 2001 год.
5. О принятии новой редакции устава.
6. Об изменениях в персональном составе органов управления и контроля.
7. О заключении договора с регистратором.

Регистрация участников собрания с 10.00 до 12.30.

Акционерам иметь при себе документ, удостоверяющий личность.

Уполномоченным лицам иметь при себе документ, удостоверяющий личность и доверенность, оформленную в установленном порядке.

Правление ЗАО «Альтаир»

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Аратта —Трейд»**, код ЄДРПОУ 30722335, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються на протязі одного місяця. Тел. 563-33-00.

ПП «Ваерком» св. № 30213253 від 21.01.99 р. видане Московською РДА повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців по тел.258-22-38.

Закрите акціонерне товариство «Трест Підводтрубопровід»

(код за ЕДРПОУ 00140190, місцезнаходження: 02139, м. Київ, вул. Курнатовського, 20) повідомляє про реорганізацію шляхом виділення нового акціонерного товариства згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів (протокол № 10 від 14 червня 2002 року).

Установчі збори новоствореного товариства (ЗАТ «Підводтрубопровід») відбудуться 30 липня 2002 року в 12-00 за вищевказаною адресою.

Порядок денний установчих зборів:

1. Про створення Закритого акціонерного товариства «Підводтрубопровід» (далі Товариство).
2. Про затвердження Статуту Товариства.
3. Про вибори органів управління Товариства.
4. Про емісію акцій Товариства.

Для участі у зборах мати при собі документ, що посвідчує особу.

Довідки за телефоном: (044) 514-29-71.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а) від 30.11.2001 р. по справі № Б26/135/01 Закрите Акціонерне Товариство «Агротеп-Сервіс» (Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, смт. Самарівка, вул. Лісозаводська,75-б, код ЄДРПОУ 20305285, п/р 2600911920001 в Лівобережному відділенні КБ «Приватбанк», МФО 305299) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ясногор І. В. (49040, м. Дніпропетровськ, а/с 2350, тел. (0562) 318212) ліцензія № 047844.

Господарський суд Черкаської області (18002, м. Черкаси, бульвар Шевченка,307) порушив справу № 08/2820 про банкрутство ВАТ «Почапинський цукровий завод» (19322, с. Почапинці, Лисянського району, Черкаської області), р/р 26005300210 у Лисянському відділенні N 2971 ВАТ «Державний ощадний банк України», МФО №354626, код ЄДРПОУ 00373534.

Розпорядником майна призначено Пшеничного Сергія Миколайовича (м. Черкаси, вул. Вернигори,16, кв.6, тел. (04722) 63-44-76.

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна,1-а) порушив провадження у справі № 8/266 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Кутузов», ЄДРПОУ — 23815561, юридична адреса: 36000, м. Полтава, вул. Пушкіна,53, п/р 2600132884 Полтавський КБ «Полтава Банк», МФО 331489. Розпорядником майна призначено Макового О. В.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Вінницької області від 13.06.2002 р. по справі № 786/5-572 Відкрите акціонерне товариство «Кирнасівський цукровий завод» (23625, Вінницька обл., Тульчинський р-н, смт. Кирнасівка, вул. Новозаводська, 1, р/рах № 26001260081001 в Тульчинському відділенні АППБ «Аваль», м. Вінниця, МФО 302247, код ЄДРПОУ 00371682) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шкабрія Михайла Петровича (ліцензія АА № 250093 від 26.11.2001 р., ТОВ ЮФ «Юрзовнішсервіс», 03150, м. Київ, вул. Червоноармійська, 57/3, тел. (044)239-239-0).

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська,11) ухвалою від 04.06.2002 року порушив справу № Б-11/165 про банкрутство Спільного підприємства «Автотранспортне підприємство» (77600, смт. Рожнятів, Івано-Франківської області, вул.8 Березня,6 код ЄДРПОУ 01739233 призначив розпорядником майна Мазура Віталія Володимировича, ліцензія № 249921 від 19.10.2001 р. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарським судом м. Києва, 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44-Б, порушена справа № 23/242 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Галеон» (ЄДРПОУ 24087796, вул. Тимошенка,11, м. Київ, 04205, Україна, поштова адреса: а/с 29, м. Київ-04050, р/р 26000301105 в ГОУ Ощадного банку України, м. Київ, МФО 300465).

Розпорядник майна по справі № 23/242 арбітражний керуючий Слетін Олександр Володимирович, ліцензія № 250265 від 18.01.02 р., конт. тел.8 (050) 334-94-61.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

З ПОШТИ

ФОТО З КОНВЕРТА

Язикатий Тіма

Фото Юлії ПОТАПЕНКО.

На знімку: мешканець Менського зоопарку (що на Чернігівщині) ведмідь Тіма. Цей бурий велетень — страшенний забіяка. Може показати язика. Але, якщо загавишся, може й дотягнутися своєю кігтистою лапою.

ДУМКИ ВГОЛОС

Головний біль водія

Мене не перестає дивувати винахідливість і настирливість нашої ДАІ. Не буду перелічувати, скільки нововведень довелося пережити автомобілістам у старі часи, але й за останнє десятиріччя кількість новацій тягне на рекорд. Особливо тих, що не були ретельно продумані. Їх наслідки дуже дорого коштували людям.

Так, наприклад, сталося з державними реєстраційними номерами транспортних засобів. Маємо їх таку кількість, що це спричиняє головний біль навіть у самої ДАІ.

Потім був обов'язковий рух із включеними фарами в денні години. Вразило, що після скасування цього хибного заходу водіїв навіть не поінформували (виняток — журнал «Сигнал», тираж якого досить малий). Тому ще довго освітлювали дороги в сонячну погоду законослухняні громадяни, замінюючи перегорілі лампи, реле і передчасно мертві акумулятори.

Чергова дія — заміна талонів до водійських посвідчень, названа благодійною. Тільки з якого дива я — уважний водій — повинен викуповувати новий талон, коли мій талон до водійського посвідчення чистий, не заплямований порушеннями. Виходить, що стрижуть усіх під одну гребінку?

Для мене, пенсіонера, старенький ЗАЗ-965 не розкіш, а зручність та засіб для виживання. А оті 3 грн. 42 коп. — це три буханки хліба. Будь ласка, не робіть наше життя ще гіршим. Нас і так грабують з усіх боків.

Олександр ДОНЕЦЬ.
Запорізька область.

Підписав контракт — живи за статутом

Громадянське суспільство завжди дорікало нашій армії за нестатутні відносини, чи як кажуть у народі — «дідівщину». Ця чорна масна пляма на військовому мундирі не додала іміджу Збройним Силам. А престиж військової служби за минулі десять років різко впав.

І все-таки для багатьох співгромадян армія залишається гідним і потрібним способом життя. Мало того, можливий вступ України до НАТО, активна її участь в миротворчих операціях в Південному Лівані, колишній Югославії, Сьєра-Леоне потребують високої кваліфікації кадрів. І постає нагальна потреба у професіональній армії.

На шляху удосконалення свого професіоналізму Збройні Сили стають відкритішими для громадянського суспільства. Це необхідно для обох сторін. Бо саме суспільство вирощує кадри для армії, які, одягнувши форму, згодом стають його захисниками. Військовими вихователями розроблено нові програми роботи з молоддю. Комісаріати взаємодіють з соціальними службами для молоді, комітетами солдатських матерів та іншими громадськими організаціями, активно проводять початкову підготовку молодих людей для служби в Збройних Силах. Сьогодні в роботі командирів та начальників, офіцерів органів виховної роботи вже більше системності, плановості, оперативності. Триває процес оздоровлення морально-психологічного клімату у військових колективах.

За даними статистики Міністерства оборони, кількість злочинів у Збройних Силах за п'ять місяців цього року знизилася більш як на чверть порівняно з минулим роком. Цього року не скоєно жодного порушення статутних правил несення бойового чергування, вартової та внутрішньої служб. На сімдесят відсотків скоротилася кількість правопорушень, пов'язаних з розкраданням державного майна.

Як свідчить статистика, молодь активніше іде до армії. Територіальний принцип призову юнаків сприяв тому, що молодь майже на 50 відсотків менше ухиляється від військового обов'язку.

— Гострою проблемою залишається впровадження статутних правил взаємовідносин, — вважає начальник Головного управління виховної роботи МО України генерал-лейтенант Олексій Процепко. — Те, що заведено називати «дідівщина», або «нестатутні взаємовідносини», є порушенням громадянських і соціальних прав людини та громадянина, злочином проти особистості, колективу та держави.

Здебільшого нестатутні стосунки провокує невирішеність соціальних проблем військовослужбовців. За словами генерала, понад 70 відсотків офіцерів потребують покращення соціального і квартирного становища. Майже кожна друга дружина офіцера і прапорщика не працевлаштована. Молодий офіцер, якому доручена найсучасніша техніка, який відповідає за життя своїх підлеглих, сьогодні отримує мізерну плату.

Армія є дзеркалом суспільства. Перехід до професіональної армії, так само, як і до цивілізованих відносин у суспільстві, може розтягнутися ще на десятиліття. Військові сподіваються, що професіональна армія матиме менше проблем.

Вадим КОВАЛЬОВ,
слухач ВДІ Національної академії оборони України.

РЕЗОНАНС

Слово про самогоноваріння

У «Голосі України» №89 від 21 травня 2002 року прочитала статтю П. Коляди, де йшлося про такий народний промисел, як самогоноваріння. Пробачте, але це дурниця. Самогон гнали і гнатимуть, які жорсткі заходи не застосовувалися б. Звичайно, коли відкривають цілі підпільні цехи і горілкою невідомого походження отруюють народ, — це неподобство. Інша річ, якщо якась бабуся гонить самогон, щоб був який-небудь прибуток до її злиденної пенсії. Невже з нею треба боротися? Та й ще з допомогою Верховної Ради?!

Ми всі знаємо, що нині відбувається у парламенті. Народним обранцям давно варто було взятися за роботу, приймати мудрі закони, витягувати країну з бідності. Депутати нескінченно ділять портфелі. В країні розгул злочинності, а доблесній міліції пропонують ловити і карати самогонників. Начебто їй робити більше нема чого.

С. ВОРОНІНА.
Бахчисарай, Крим.

За кожну копійку — образа

ПРОБЛЕМА В КОНВЕРТІ

Для мене, матері п'ятох дітей, кожен шкільний рік — тяжке випробування. Чому? Розповім. А ви, газетярі, зробіть так, щоб про це дізнався весь світ.

Уже третій рік кожну копійку для дітей я «вибиваю» зі скандалами, погрозами і лайкою. Місяцями їжджу за багато кілометрів, щоб зібрати якісь довідки. Але чиновники закрутять-завертять так, що простій людині не розібратися. Із заборгованих нам трьох тисяч виплатили лише шістсот гривень. А діти голі й босі. Та й ставляться до мене, наче до жебрачки. Прямо в очі називають п'яницею, волоцюгою і неробою. І погрожують, що контролюватимуть мене, щоб усі гроші пішли на дітей. А ні, то заберуть їх до дитбудинку. Навіщо принижувати людей через державні подачки?

Олена БОНДАРЕНКО.
Човно-Федорівка Зіньківського району Полтавської області.

НАПИШУ ВАМ І Я

Як нас «кинули»

Власникам радянських ощадкнижок пообіцяли роздати по 50 гривень. Як ми з дружиною зраділи! Вона, інвалід І групи — напіврухома. Тож для отримання грошей їй було потрібне доручення. За виклик нотаріуса сплатили 30 гривень, за власне доручення 17 грн. 55 коп. Коли оце бігав, Ощадбанк оголосив, що грошей немає і не треба влаштовувати черг. У результаті ми так і не отримали винагороди у 2 грн. 45 коп. Отож яка влада, така і винагорода. Цікаво, чи знесли б таку наругу західні сусіди?

Іван РИЖОВ.
Новомосковськ Дніпропетровської області.

Гра на виживання

Нас позбавили пенсії, яка забезпечувала б прожитковий мінімум. У нас украли заощадження, що їх ми відкладали на старість. І тепер граються з нами на виживання.

Якби тільки наш уряд бачив, які черги шикувалися за нещасними 50 гривнями! Хворі старі люди непритомніли. Були й смертельні випадки. Скажіть, невже так має бути в незалежній країні? Де ми опинимося в майбутньому, та й узагалі, чи є воно в нас?

Григорій ТИЩЕНКО.
Ромни Сумської області.

Музею спорту — бути!

45 років свого життя Володимир Рубан віддав розвитку фізичної культури і спорту серед сільського населення Полтавщини. Вийшовши на пенсію, Володимир Іванович не поспішає здавати активних позицій. Він вирішив створити музей історії фізичної культури і спорту області.

Неординарну ініціативу ветерана підтримали: досить швидко знайшлося приміщення при центральному стадіоні, де тренується футбольна команда «Ворскла».

За задумом музей матиме чотири тематичні розділи. Нині завершується збирання архіву. Вже є чимало цікавих фотодокументів та матеріалів. Мало хто знає, приміром, що визначний діяч відродження сучасних олімпійських ігор — Олексій Бутовський — випускник Полтавського кадетського корпусу. Він дослужився до генерала, став першим членом МОК від Росії. А ще — першим пропагандистом фізичної культури і спорту в навчальних закладах.

Зате багато відомо про «русских богатырей» Івана Піддубного, Івана Шемякіна та Захарія Ялова. Усі три знаменитості — родом з Полтавщини. Є матеріали також про інших олімпійців-полтавців.

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

Ігри із «СЛОНенятами»

«СЛОНенят" можна не тільки побачити, а й навіть побавитися з ними в ігровому залі соціально-психологічного центру міста Славутич. Центр було відкрито за програмою «ЮНЕСКО —Чорнобиль».

— Коли з 1993 року почали з'являтися центри соціально-психологічної допомоги населенню, яке постраждало від наслідків аварії на ЧАЕС (їх у нас п'ять), — розповідає Оксана Гарнець, координатор Чорнобильської програми Організації Об'єднаних Націй в Україні, — ігрові зали облаштовували в кожному. Гра — природна потреба дитини. Через гру діти пізнають світ, навчаються всього легше і швидше, ніж через розповіді, бесіди, тим паче — лекції. Гра дає дітям радість, вони менше хворіють. Спостерігаючи, як дитина поводиться під час гри, психолог може визначити її внутрішні проблеми. Через певним чином організовану гру найлегше допомогти дитині подолати її страхи, засвоїти гарні звички, навчити правильно реагувати на життєві ситуації.

В ігровому залі Славутича багато іграшок та ігор: від кубиків, ляльок, машинок до складних конструкторів, можна подивитися мультфільми та відеофільми.

Педагоги вже давно помітили, що діти від інших дітей навчаються всьому швидше, ніж від дорослих. Тому в центрі підготували групу дітей-волонтерів. Волонтери — члени дитячого клубу «СЛОН» (російською мовою — «самые любознательные, очень находчивые»).

«СЛОНенята" граються з найменшими дітьми, беруть участь в організації та проведенні свят. За відгуками працівників центру, вони дуже гарні помічники.

Марина ГЕЛЄВА.
Славутич.

ФОТО З КОНВЕРТА

Мандрівники.

Фото Михайла СВІТЛИЧНОГО.

ПІСЛЯ ВИХІДНИХ

Вартові кордону нашого

(Початок на 1-й стор.).

Керівники урядів двох країн взяли участь у відкритті міжнародного автомобільного переходу «Нехотєєвка», що на Бєлгородщині Російської Федерації.

Дружба дружбою, а інтереси — нарізно

Саме такий висновок напрошується за підсумками засідання комісії. Адже із запланованих дев'яти підсумкових документів було підписано лише чотири. Більшість було відкликано тою чи тою стороною, оскільки не повністю враховували національні інтереси. Але про це — трохи нижче.

Обидві високі урядові делегації побували на двох місцевих підприємствах — Харківському авіаційному заводі та відкритому акціонерному товаристві «Турбоатом».

Інтерес російської сторони до харківських авіабудівників продиктовано насамперед продукцією підприємства — літаками сімейства «Анів». Високу якість металевих птахів Ан-140 та Ан-74 ТК-300 того дня продемонстрували льотчики-випробувачі. Власне, підсумком відвідин ХАЗу стало підписання протоколу про намір російської лізингової компанії закупити у Харкові 25 літаків Ан-74 різної модифікації для оновлення парку російського «Аерофлоту».

ВАТ «Турбоатом» також давно цікавить російську сторону. Підприємство випускає високотехнологічну продукцію для оснащення електростанцій різної потужності. Зокрема, вітчизняні турбобудівники пропонують оснастити своєю продукцією волгоградську ГЕС. Проте росіяни не полишають надію отримати і частину акцій ВАТ, якими розпоряджається наша держава. З цією метою вони навіть створили концерн «Силові машини» і запропонували харків'янам ввійти до його складу з 25-відсотковим пакетом акцій. Одначе скринька російського інтересу відкривається дуже просто: харківське підприємство — доволі прибуткове і, скажімо, приносить у бюджет області до 60 відсотків валютних надходжень. Водночас представники російської сторони бідні, як церковні миші, і окрім боргів не могли запропонувати більше нічого. У такому випадку процедура банкрутства концерну дозволила б за безцінь придбати фактично блокувальний пакет прибуткового харківського підприємства російським бізнесменам.

Тобто можна чимало говорити про братні народи і водночас послідовно захищати власні національні інтереси, що й продемонстрували обидва керівники урядів на заключній прес-конференції. Скажімо, Михайло Касьянов згоден почати формування зони вільної торгівлі лише після вступу України до Європейсько-Азіатського економічного співтовариства. Російська сторона називає різні цифри прибутку нашої держави і, водночас, скромно замовчує наші втрати. Адже ЄвроАзЕС передбачає уніфікацію не тільки економічного, а й митного законодавства.

А тому Анатолій Кінах, зазначивши, що українська сторона вивчає ймовірні наслідки вступу до цієї співдружності, наполягає: про вступ України може йтися лише після початку формування зони вільної торгівлі.

Український прем'єр також твердо заявив, що консорціум для управління газотранспортної системи буде створено без права на приватизацію українських трубопроводів. Цікаво, що Михайло Касьянов висловив переконання: цю структуру буде створено лише за участю двох сторін на паритетних умовах, попри те, що разом з президентами Росії та України цю угоду підписав і німецький канцлер Герхард Шрьодер.

Зрозуміло, така позиція у відстоюванні українською стороною національних інтересів не вельми до вподоби росіянам. Отож вони і намагаються заблокувати підписання різноманітних угод, жертвуючи економікою заради політичних інтересів. Це, зокрема, стосується і принципів погашення Україною газових боргів, і делімітації та демаркації російсько-українського кордону та деяких інших.

Микола КОСИЙ, Володимир КОРОЛЮК.

ФОТОФАКТ

В Національній академії Прикордонних військ України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький) відбулися урочистості з нагоди 10-го випуску.

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

Благовіст про Божу благодать

СВЯТА

Минулий тиждень в Україні для православних і греко-католиків пройшов під знаком Святої Трійці. За традицією Зелені свята починалися в Україні з четверга: жінки вдосвіта йшли до лісу, де заготовлювали лікарські рослини, збирали росу, якою лікували очі. В суботу, напередодні свята, рвали трави і прикрашали ними житло. В день Трійці, в неділю, дівчата ворожили, кидали вінки в річку: попливе —щастя, потоне — лихо. В Україні побутує також звичай після богослужіння кропити колодязі святою водою. А нині підготовка до великого свята, особливо у столиці, була прозаїчніша. Багато хто з городян, щоб освятити в храмі та прикрасити помешкання потрібного дня зіллям, обмежилися купівлею різнотрав'я на базарі або в підземному переході. Напередодні Трійці, в суботу, віруючі поминали померлих, а в понеділок, відразу після Трійці, святкували День Святого Духа.

Для Свято-Троїцької церкви Китаївської пустині минула неділя день особливий — храмове свято. Кам'яну церкву, збудовану 1754 року, було зруйновано за років радянської влади разом з величною дзвіницею. Благовіст її дзвонів було чути аж за шістнадцять верст.

Сьогоднішній Троїцький храм, відтворений руками і молитвами парафіян, удванадцяте святкує день П'ятидесятниці. Сотні віруючих приїхали сюди з усього Києва, щоб помолитися Святому Духові — Втішнику і освятити букети з квітів і трав.

Іван ЛАЗНЮК.

До возз'єднання через... роз'єднання?

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

Пленарний тиждень перед Святою Трійцею, яку ми щойно відсвяткували, позначився трьома помітними подіями: виступом у Верховній Раді Президента, розпадом мегафракції «Єдина Україна» на локальні депутатські об'єднання і затятою «міжбарикадною» сутичкою під час обговорення порядку денного на першу сесію.

Звичайно, можна було б усе списати на недоречну впертість опозиційно налаштованих парламентаріїв. Але, здається, мають рацію і представники відносно нейтральних сил, коли стверджують, що «замість декларованого курсу на консолідацію ми спостерігаємо курс на роз'єднання». Витоки цього роз'єднання вони вбачають у «ланцюговій реакції розпаду», яка охопила фракцію «Єдиної України». «Важко уявити, що це відбувається без відмашки Президента», — переконували оглядача «ГУ» в середовищі «нашоукраїнців». Так це чи ні, стверджувати не ризикую, оскільки «відмашка» —жест дуже інтимний. Однак результати поділу, що стали надбанням широкої публіки, підштовхують до різних припущень.

Ще на початку виборчої кампанії один з презентантів програми виборчого блоку «За єдину Україну» змалював хмельничанам «диверсійну суть» конкурентів — «НУ» з-під стягу Віктора Ющенка: «Вони ділять Україну на правобережну і лівобережну». За якими «річками» поділили «єдину» її колишні фундатори, можна здогадуватися з «прописки» і назв депутатських об'єднань, які минулого тижня вже не контурами, а чіткими лініями вимальовалися на парламентській карті. Офіційно оголошено про створення семи нових парламентських об'єднань: у власне «Єдиній Україні» тепер залишилося 32 депутати. І найбільшою фракцією стала «Наша Україна», що є логічно, якщо згадати результати березневого волевиявлення.

Очевидний продукт «розпаду» викликає протилежні оцінки. Від запевнень, що нічого страшного не сталося, це тактичний прийом для втілення стратегічної лінії, яка, звичайно, здійснюватиметься у рамках «угоди про співпрацю», до тихої зловтіхи опонентів: цього і треба було сподіватися. Але, здається, найкраще охарактеризував процес в. о. голови екс-«Єдиної України» Сергій Тігіпко. В інтерв'ю журналістам він задоволено повідомив, що об'єднання трудовиків і промисловців та підприємців в одну парламентську фракцію є «кроком до створення єдиної партії». Причому цей крок, за припущенням С. Тігіпка, може підштовхнути до другого: створення такої партії на основі всього блоку «За єдину Україну». Бо «настав час об'єднуватися». Спитати б, для чого тоді роз'єднуватися? Невже для «завоювання» певної кількості кабінетів? Одне слово, у чому суть тактики?

Між іншим, у кулуарах парламенту дедалі частіше лунають прогнози неминучого «великого поділу» і нинішньої найбільшої фракції — «Нашої України». Що ж, якщо кількість кабінетів чи інших благ важливіша за якість згуртованості, можна роз'єднуватися і вважати це найкращим і найефективнішим шляхом до возз'єднання. Але чим неодмінно закінчується така тактика, вже відомо. Повним провалом стратегії.

Найгарячішою точкою під час затвердження порядку денного була пропозиція СПУ і БЮТу винести на розгляд сесії проект постанови про процедуру імпічменту. Цікаво, що сам Леонід Кучма до такої малоприємної процедури поставився спокійно, про що і запевнив парламентаріїв під час виступу. Так, він не проти імпічменту, але у комплекті. З правом на розпуск парламенту, у якому не створено дієздатної стабільної більшості. Чи сприятлива для створення такого загону нинішня і ймовірно майбутня реакція фракційного розпаду — ось у чому питання. І, можливо, відповідь. Принаймні народний депутат від «НУ» Борис Беспалий переконаний: «Якби ситуація була інша, то в стінах парламенту вже проводилася б робота з формування сталої більшості»...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.

Редколегія:
Сергій ПРАВДЕНКО, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311114. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій